

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De Hermanno Canonico Steinueldensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

VITA SANCTÆ MEMORIÆ HERMANNI, QVI

ETIAM IOSEPH DICTVS EST, CANONICI STEINVEL-

*densis, ab eius quodam familiari amico, & nisi fallor, Abbate vel superiori**conscripta. De eius in Sanctos relatione nihil certi habeo. Aliquot locis**quædam vel contraximus in historia, vel omisimus parerga, ob vi-**tandam prolixitatem. Nonnunquam etiam stylum**mutauimus.*

P R O L O G V S.

ESV Christe, qui cum patre & spiritu sancto facis mirabilia magna solus, siue hæc per Angelorum siue hominum ministeria operari digneris: vitam mirabilem beati Ioseph fratris nostri, & mortem in conspectu tuo preciosam, & miracula speciosa, quæ propter eius merita operari dignatus es, scripto cupiens commendare, ad pedes misericordiæ tuæ supplex & deuotus accedo, per eius te Domine obsecrans charitatem, vt eius laudi, quæ verè tua est, benignus adspires, inspices veritatem scribenti, qui ficta laude non indiges, mendacium execeraris, & diligis veritatem. Coram tuis enim oculis hoc non timeo protestari,

qui es testis in cælo fidelis, me ex proposito nihil fictum describere: sed ea, quæ à suis familiarissimis, vel ab eius ore cognoui, vel quæ apud fratres ita celebri opinione vulgata sunt, vt ijs nulla tergiuersatione debeat contradici. Sunt tamen paucissima, quæ non à certis relatoribus fide dignis, vel ab eius ore fideli mihi facta fuerint manifesta.

Ob quam etiam causam me oportet quædam mirifica silentio præterire, quæ licet firmiter credam vera esse, tamen quia radicem veritatis non habeo, id est, testes de visu & auditu, scripturæ veritatis nolui pro certis dubia commendare. Ex ijs extat vnum, nostris temporibus valdè mirabile, scilicet quòd infans quidam, à matre dormiente oppressus, post compassionem matri lachrymanti exhibitam à nostro Ioseph, & orationem ab eo in ecclesia suscipi ad Dominum IESVM, & ad beatam matrem eius, beati adhuc pueri meritis fuerit suscitatus. Quod factum licet fidem difficilem mereatur, non esse tamen incredibile poterit confiteri, qui sequentibus non dubiè veris fidem voluerit adhibere. Hoc autem dubium ideo præsentis paginæ decreui non committere, vt cætera non dubia, fide tanto firmiori credantur, quanto plùs claruerit, quòd nullum dubium, quantumcunquè ad laudem fratris nostri possit operari, pro certo scribere dignum duxi. Mira quippe scripturus sum, & quæ apud propria laudis amatores, & apud inuidos detractores, qui non Dei, sed suam gloriam quærunt, quantacunque sint veritate subnixi, vix fidem debeant inuenire. Propter quod etiam credo Dominum Deum ipsum tantis post mortem clarificasse miraculis, vt vita mirabilis commendetur per miracula facta post mortem: nihilominus quoquè, vt per vitam mirabilem miraculorum factorum post mortem veritas confirmetur. Difficilius enim illis miraculis, post decessum cuiuscunque patris, fides poterit adhiberi, quæ non firmum à vita mirabili præcedente testimonium sortiuntur. Vita etiam sanctorum mirabilis non omnino sine periculo prædicatur, quæ post mortem nullis miraculorum testimonijs roboratur. Sunt tamen quidam & apud Deum & apud homines gloriosi, quorum vel vitæ vel mortis miracula defuerunt. Ille autem dignè omnes detractores interimit, cuius tam vita quàm mors miraculis commendata, sibi inuicem suffragantur. Si enim vitæ mirabili non credatur, vel etiam detrahatur, clamat mors miraculosa pro vita: si verò derogetur miraculis mortis preciosæ, ipsis miraculis vita mirabilis attestatur. Iam nunc igitur, Domine IESV, via, veritas & vita, tuo scriptori larga benignitate serenus adesto, & per vitam mirabilem serui tui mihi via & dux aduenire dignare: vt intellectu deficientis in me scientiæ serenato, omni veritate subnixus, & mortem preciosam, & vitam laudabilem serui tui dignè valeam explicare: tui dicamus, Domine, an nostri? Si verum fatebimur, & tuum illum dicemus, & nostrum. Nam & si tui solius est seruus, (Tu enim solus es Dominus, cui flectitur omne

Apoc. 1.
Fides huius
historiæ.

Infans de-
functus ad
vitam reuo-
catus ab
Hermannò
puero.

Philip. 2.

Ggg 2 genu,

genū, & omnis lingua confitetur) noster tamen conseruus est, cum quo communem Dominum te habemus. Tuus est Domine IESV Ioseph noster, quem ē cunctis fratribus præelectum, polymita omnium virtutum tunica & talari singulariter vesti- uisti, & in exemplum omnibus posuisti, vniuersis quidem mirabilem, imitabilem verò paucis. Noster quoque est, Domine IESV, tuus Ioseph, quem, vt de tua Domine bo- nitate speramus, non solum ob salutem fratrum suorum & vnius familiae, verum eti- am totius Ecclesiae de carcere corporis mortis huius ad regnum non iam Aegypti, sed caelestis illius Hierusalem, quam totis totisque votis optauerat, transtulisti. Tuus est, Domine IESV, tuus Ioseph, quem à primis infantia rudimentis tibi benedictione speciali singulariter vendicare, & vsque in finem fortiter conseruare dignatus es. No- ster etiam est, Domine IESV, noster Ioseph, quem in terris habuisse confratrem, cum inter nos viueret quasi vnus ex nobis, nunc autem in facie maiestatis tuae pro nobis propitium gaudemus habere patronum. Per huius, Domine IESV, intercessionem & merita ad hoc opus manuum mearum respicere, ipsumque dirigere & tibi sanctifi- care dignare: vt sicut ille laudes suas, cum nobiscum mortalis adhuc viueret, modis omnibus subrefugit, vt paucis pauca de secretis suis faceret manifesta, semper dicens factis, & etiam verbis aliquando, Secretum meum mihi, secretum meum mihi: ne si reuelaretur indignis, perderet quod habebat, sicut etiam mihi aliquando referebat: ita nunc eiusdem serui tui, in tuta omnino statione locati, laudes & merita tuipse tuis reuelare dignare, vt ille magnificetur per te, & tu Domine IESV magnificeris in illo, qui nuntquam in se, sed in te magnificari curauit.

A puero di-
uina fuit
gratia cu-
mulatus
Hermannus.

Esa. 24.

HISTORIA.

Aprilis 7.
Cap. 1.

Patria Her-
manni vel
Ioseph.

Abiit igitur beatus Ioseph locum natiuitatis suae illam inclytam ciuitatem Coloniam, in qua parentes illius inter suos conciuēs ad- modum honesti & diuites, quantum ad seculum, commanebant. Post ortum verò illius, orta est simul & rei familiaris necessitas, vt iam necessè foret ipsum infantem, sicut ipso postmodum referen- te cognouimus, non in delicijs, sed in paupertate nutriri. Genitus autem, cum in baptismi lauacro regenerationis sacramentum ac- ciperet, nomen Hermannus accepit, quod in lingua nostra vir honoris, siue vir exer- citus dici potest. quae vtraque expositio nominis ipsi nominato valde conuenienter aptatur. Vir enim honoris meritò dictus fuit, quem Dominus tanquam diademate gloriae & honoris, tam in gratuitis, quam in naturalibus, coronauit in terris: nunc ve- rò illa inestimabili gloria & honore beatam illius animam coronat in caelis. Nec ca- ret corpusculum sacrum, licet corruptioni subiectum, priuilegio honoris sui, ad cuius sepulcrum tot miraculorum beneficia sunt patrata, tanta remedia infirmantibus sunt collata. Dignè etiam vir exercitus dictus fuit, cuius anima etiam cum adhuc esset fra- gilitate circumdata corporali, tanta omnium virtutum vallabatur exercitu, vt ei à sponso suo meritò diceretur, Pulchra es & decora filia Hierusalem, terribilis vt castro- rum acies ordinata. & illud: Ecce lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt. Ipse enim puerulus à tempore regenerationis suae veri fuit lectulus Salomonis, in quo ipsi sponso, sacri baptismi veste candida conseruata, sine intermissione placuit desidera- biliter habitare. Ambierunt hunc sponsi lectulum incessanter sexaginta fortissimi, id est, perfectio operum Decalogi, siue perfecta sanctorum custodia Angelorum, quibus Dominus sanctum suum in omnibus vijs suis custodire mandauit.

Ad sepulcrū
eius multa
edita mira-
cula.

Cant. 6.
Cant. 3.

Cap. 2.

Mirus can-
dor in ocu-
lis eius &
vultu.
Oris custo-
dia.

Electus itaque Dei puer, quem elegit, & super quem posuit spiritum suum, in infan- tia teneriore sub paupertate nutritur. Didicit iam tunc nulli animum subdere volupta- ti, sed sub di parentibus & quibusque maioribus cum metu & reuerentia, & cum con- uulsi suis societate benigna, & sociali benignitate connecti. Nulla illi proteruia vul- tūs & verborum blasphemia, & inordinata omnium membrorum deiectio, quae ple- rosque pueros nostri temporis maculare consueverunt: sed vultus omnino serenus, ocu- lique blandissimi, & qui, quid intus contineretur in corde, laetificis quibusdam scintil- lulis emicantibus demonstrarent. Habuit sanè hanc gratiam vsque ad finem vitae mor- talis, vt si quando sine inuidia videretur, tam vultus illius quam oculi omnino colum- bini, & spiritualis laetitiae plenitudinem in se ostenderent, & in ipsum intendentibus ministrarent. Oris custodiam ita ab ineuntis aetatis tempore studuit conseruare, vt ne- que

que nos, qui cum ipso vna in domo pariter habitare consueuimus, verbum iactantia aut contumelia, aut opprobrij vel maledictionis in quenquam, aut turpiloquij, aut scurrilitatis alicuius, multo minus detractionis aut mendacij audiuerimus aliquando. Nonnunquam tamen, ne esse supra hominem videretur omnino, ad dissimulandum quod erat, cunctis se socialem exhibuit, & iocis blandissimis, quibus seipsum deprimeret, & alios in lætitiā erigeret, utebatur. Sed quia in hæc quadam præoccupatione dilapsi sumus, iam nunc ad illius infantia rudimenta manum simul & animum aduertamus.

Septennij tempus cum puer Domini attigisset, studijs est applicitus literarum, ad quas pro facultate puerilis ingenij capiendas, Dei docibilis satis habitatus est. Mox mirum in modum diuino spiritu inspiratus, totus ad Dei seruitium puerulus est conuersus: & ceteris condiscipulis eius, vt moris est, festiuis diebus ludentibus, ab eorum consortio se subducebat, & monasterium beatæ MARIÆ virginis & Dei genitricis ingressus, ante illius imaginem, formam pueri IESV in sinu gerentem constare confiteuit, & modò cum imagine matris, modò cum filij, tanquam cum viuus, columbinæ simplicitatis puerulus loquebatur, & si quid fortè manu gerebat panis aut fructuum, vt pueri assolent, nunc matri, nunc filio porrigebat. Celebris valde est, & à suis familiaribus nobis tradita res miranda, quam loquar. Stetit aliquando more suo coram imagine beatæ Virginis puer sanctus, & pomum, quod tulit, illi cum magna instantia & deuotione præbebat. Et ecce benigna mater, vt deuotionem pueri commendaret, & ne sibi deuotum contristarit infantem, imaginis manum extendit, & porrectum sibi munusculum de manu pueri gratè & comiter accepit. O verè beata pueri innocentis infantia, quæ tam tempestiuus reuelationibus meruit consolari. Quid torqueris o inuidia? Expecta paululum, & rumpe: magis verò conuertere, & sanare, vt cum charitate hunc puerum nostrum possis inspicere, & dicere cum ijs, qui tantum principium admirantur, Quis putas puer iste erit, in quo non dubiè manus Domini operatur?

Vberiori gaudio mater gaudij tantum gaudium multiplicare dignata est, crebrioribus de cetero & manifestioribus reuelationibus suo se puero manifestans. Cum igitur die quadam, sicut consueuerat, cum ludentibus se non commiscens, puerulus monasterium introisset, vidit iuxta pulpitem, quod in medio ecclesiæ situm est, in eminenti quadam via, in specie viuientis virginis, beatam Virginem virginum reginam, & cum ea custodem ipsius Virginis Ioannem Euangelistam, & coram matre puerum IESVM se cum Ioanne quasi quibusdam puerilibus lusibus exercitantem. Et dum staret puer noster, mentem & oculos in eos cum delectabili admiratione, & admirabili delectatione defigens, vocauit eum nutu manù & voce mater benigna, puerum proprio nomine familiariter sic appellans: Hermanne ascende ad nos. At puer, Quomodo, inquit, ascendere potero, cum chorus sit clausus, & scalam, per quam ascendam, non habeam? Cui beata mater, Tenta, ait, si quo modo possis, quia te iuuabo, porrigens tibi manum. Paruit puer, & cum non præuuleret, benigna matre manum sibi porrigente, ascendit ad illos. Solebat autem familiaribus hoc narrare, quòd cum niteretur ascendere, clauus ferrei, qui ad munimentum chori affixus erat, sensibile quidem, sed non visibilem iuxta locum cordis fixuram accepit, quam etiam multis postea temporibus cum dolore portauit: dixitque fixuram illam fuisse præagium multarum tribulationum & dolorum, quos postea tanquam crucem suam quotidie vsque in finem vitæ suæ pertulit. Semper enim, sicut postea referam Domino adiuuante, cum profecisset in virum, tribulationibus corporis, vel doloribus cordis, vir miræ innocentia vexabatur. Cum verò in pulpitem adiutorio beatæ matris superius ascendisset, ipsa monente, puero nostro cum puero IESV data est ludendi facultas, beata matre sedente, & ludos pueriles familiariter inspectante. Et cum in tam mirabili delectatione aliqua pars diei transacta fuisset, appropinquante officio vespertino, puer ea, qua iuuante & iubente ascenderat, etiam tunc ministrante descendit, eandem consolationem eodem in loco sapienter accepturus.

Hoc loco sequebatur caput 5. in quo quæstiones mouet Auctor de apparitione Christi & matris eius atque sanctorum: sed quia non soluit eas, illud omisi studio breuitatis.

Cum die quadam secundum consuetudinem suam ecclesiam beatæ Virginis puer Dominus introisset, & in asperitate brumali nudis incederet pedibus, videns puerum mater misericordiae in tanto frigore corporali, à cordis feruidi deuotione minimè repuisse, consueta sibi misericordia mota est: & aduocans paruulum, statuto coram facie sua ait:

Ggg 3

Qua-

Quare in tanto frigore nudis incedis pedibus? Respondit puer: Non habeo calceos. Sciens autē beata mater parentes pueri rei familiaris inopia laborare, dixit illi: Vade ad lapidē illum (lapidem digito cōmonstrans) & sub eo quatuor denarios inuenies: quos tolles & eis tibi calceos cōparabis. Credidit puer fidelis, & paruiriussis: & sicut fuerat demonstratū inueniens, ad altricem suam beatā matrē redijt cum denarijs latibundus. at illa subiecit: Quotiescunquē aliquo indigueris, calceis, tabulis aut styliis, aut alijs necessarijs, ad locū accedes eundem, & inuenies denarios, quibus tua necessitas subleuetur. Quis hęc referre, scribere crederēve p̄sumeret, si non paucis diebus ante mortē suam, pia calliditate inductus à nobis, hęc nobis confessione propria prodidisset? Gratias tibi, Domine IESV Christe, quod hęc ex confessione beati oris illius me noscere voluisti. Hac inaudita & tam mirabili veritate constante, quid erit quod de te credi non possit, o beatissime paruulorum? Sed non minis mirandum puto, quod subijcio. Nō diū latuit alios pueros, vbi puer purissimus toties sibi necessaria reperiret: & ad locum accedentes eundem, diuque quærentes, nihil talium poterant inuenire, haud dubium quod eos à tali solatio magna meritorum distantia, & p̄rogatiua specialis gratiæ separaret.

Miro modo eius inopiā subleuat mater Dei.

Cap. 7.

Reuelauit se post hęc puero suo, nostro Samuēli, ipse Dominus IESVS, non in forma pueri, sed in specie crucifixi: reuelauit autē sic. Accidit Coloniae aliquot ædes incendio conflagrare, vbi puer Domini vicinus tūc habitabat. Ruentibus multis, vt si possent sedarent incendium, vel vt moris est, saltē inspicerent, beatus puer etiam inter alios festinus accurrit: & ecce mirum in modum in medio incendij basilica quædam stabat, quæ licet ignibus vndiquē premeretur, protectione diuina permansit illæsa. Admirantibus cunctis, & miraculū sibi inuicem demonstrantibus, puer admirabilis cœpit cum cæteris admirari. Cumq; basilicam admirandus diligētius respiceret, ecce apparuit illi Dominus IESVS in specie crucifixi, stans in summitate basilicæ non ardentis. Sensit & intellexit puer sensatus illam partē basilicæ propter crucifixi p̄sentiā non arde- re. Sed rursus pueriliter dubitare est permisus, vt mirabilibus mirabiliora succederet, quare in alijs ecclesiæ partibus, in quibus formā crucifixi non vidit, non posset flamma dominari. Et cum omnes templi partes curiosius circuiret, quocūquē se vertebat, eandem crucifixi effigiem in cunctis partibus contra se stare prospexit, domum propriā ab ignibus defendentem. Mirabatur sanē tunc corporaliter fieri, quod etiam spiritualiter multo potius fieri postmodum est expertus: videlicet fidem & memoriā, & maxime imitationem vitæ Domini crucifixi contra omnia vitiorū incentiua valere, vt verē posset dicere cū Psalmista: Si ambulauero in medio tribulationis, viuificabis me Domine, & super inimicos meos extends manum tuam, & saluabit me dextera tua.

Videt Christum in forma crucifixi.

Psal. 137.

Cap. 6.

In tantis reuelationum consolationibus pueritia teneriore decursa, quæ ex plurima multitudo ad nostram notitiam peruenerūt paucissima, statim vt potuit perirent, quid esset, benedictionē dulcedinis, qua p̄uentus erat à Domino, indicijs euidentibus puer Domini declarare studebat. Et cum iam circiter duodecimū ætatis annū ageret, relicta lata & spatiosa via sinistri lateris, quæ multitudinē hominum per eam gradientē, deducit ad mortē, arctam & angustam viam dexteræ, per quā graditur paucitas saluandorum, fortiter concupiuit. Iam enim totum mundum pessimarum cupiditarum incendio conflagrare conspexit, & solos illos à mortiferis æstibus posse saluari, qui sub salutares alas confugerent crucifixi: sicut sibi per seruata protectente crucifixo basilicā, corporaliter fuerat demonstratum. Sapiēter ergo breuiterq; decreuit, mundus adhuc immundum mundū relinquere, & in confusus recedere de medio Babylonis. Apposuit igitur gratiam concomitantē Dominus, qui gratis dederat gratiam p̄uenientem, & gratiam perficientē daturus erat, & per quosdam notos suos illum itinere prospero in ecclesiam Steiueldensem, Colonienſis diocesis, Ordinis p̄monstratenſis perduxit. Benedictus Dominus Deus salutarium nostrorū die quotidie, qui tanto puero prosperum fecit iter, vt ad domū nostrā in nomine Domini perueniret. Cumq; ibidem aliquo tempore moraretur, antequam habitu monastico vestiretur, contigit dedicationē sacelli S. Michaëlis Archangeli aduentare. (Habet autē is Archangelus sacellum in ecclesia Steiueldensi, in eminenti loco super testudinē ad occidentem sitam, cuius occidentalis murus per id tempus pro quadā necessitate instar ostij patefactus erat) Stante igitur puero Angelico corā sacello, vidit per illud muri ostium ingentē irrupere flammam, tanta vi & impetu, vt totū monasterium intrinsecus iam comburi vereretur. Iam iamq; clamaturus erat, vt ferrēt sup̄petias ardenti monasterio, sed repressus puerili pudore,

Lata via. Arcta via.

Adhuc puer cōfert se ad monasteriū Steiueldense.

Visio eius.

dore, & humili verecundia (quæ usq; ad finem vitæ etiam plusquam sexui foemineo ei moderabatur) vel potius gratia interiore illum docente, intra silentium se continuit, donec rei exitum cerneret, quam omnes circumstantes vel non videre, vel dissimulare nimium mirabatur. Tandem ignis mirabiliter conspecti non alium vidit effectum, nisi quod ad accipiendum religionis habitum nouo incendebatur desiderio, eoque tam valido, vt ab illo suscipiendo præ dulcedine flammæ & flamma dulcedinis, quam intus medullitus conceperat, ægerrimè se cõtineret. Iam enim & ipse totus in quendam ignem diuinum conuersus erat, vt illi in habitu Angelico ministraret, qui facit Angelos suos spiritus, & ministros suos ignem vrentem. Quorum ministerio in sua festiuitate, in ignis visione apparentium, angelum nostrum credo tam validè fuisse succensum, vt agnosceret illum ignem spiritualem fuisse, qui non corpora, sed spiritum succendisset.

Suscepto tandem secundum desiderium suum niueo sacre religionis amictu, cepit puer religiosus tam apud Deum, quam apud homines proficere sapientia & ætate. Sed quia nondum annos discretionis attigerat, ante quos in monasterio illo pueri ad religionis habitum recipi non solebant, missus est in Frisiam cum alijs coæuulis suis, vt & ceteris scandalum tolleretur, & in scholis proficeret in doctrina. Profecit itaq; super omnes coætaneos suos tam in scientia, quam in moribus, ita vt se doctorem minoribus, & angelum socijs exhiberet. Nihil vitiorum in illo, quo illud genus hominum (scholares dico) implicari videtur, puta, insolentia, mendacium, inobedientia, simulationes, rixæ, contumelia, lacerationes & verbera, verborum scurrilitas, & animi nauca & torpor ad doctrinam capeffendâ: magis autem quadam spiritali ille alacritate perfusus, ad discendum erat præptus, ad quælibet imperata obediens, ita mirandum in modum coætaneis suis obsecundans, vt & illorum singulari fauore, & Dei gratia potiretur. At verò in nomine Domini IESV miro succenso affectu, nihil libebat in quouis doctrinæ genere audire, quod non salutare eius nomen cõtineret. Quoties more puerorum fabulas poetarum vel discere iubebatur, vel legere, non tulit patienter: immo & ipsos se docentes, super quos iam intus spiritali vnctione docente profecerat, reprehendit, asserens quod Deo vero contumeliam irrogarent, falsorum deorum nomina in poetarum libris etiam recitando. Solebatque nobis postmodum de quibusdam magistris suis, qui ceteros religione antecire videbantur, narrare, se non sufficere admirari, quod viri religiosi in scriptis possent poetis delectari, cum tanta sint scripta veritate subnixæ, per quæ ad Dei possit notitiam perueniri. Quis enim nisi stultus quarat liliu inter spinas, vnde sine punctationibus non possit abstrahi, quod facilius & vtilius sine læsione possit acquiri? Nominare Iouem omnipotentem, lunoni nomen diuinitatis attribuere, iurare per Herculem & Castorem, quibuscunque falsitatibus delectari, spinæ sunt, & lacerant animam, quibus puer Domini animæ suæ temerari noluit puritatem, qui iam in solo & vero Deo didicerat delectari.

Tango rem breuiter, non perfunctoriè transeundam, sed magna animi consideratione pensandam. Quantam enim curam de pueri sui puritate pater misericordiarum gesserit, in hac re liquidò apparebit. Cõtraxerat aliquandò puer beatus, à patre & matre derelictus, sed à Domino assumptus, tantam capitis scabiem, vt inter condiscipulos suos non posset sine verecundia cõparere. Erant enim ei molesti, & deridebant eum, sicut esse solet illud hominum genus inquietum: & puer, licet patiens & quietus, ad quotidianas subsannationes animo tabescebat, & rubore verecundiæ vrebatur. Vidit itaque Dominus continuam afflictionem tam mentis, quam corporis sibi derelicti pauperis, & mirabiliter in adiutorium pupilli, fidelis adiutor intendit. Nam nocte quadam, cum corpusculum sopori dedisset, sensit leniter quoddam animal, nescio reptile seu volatile, aduenire, & rostro suo ad eam totam illam purulentam scabiem auellere, vt nihil de ea residui remaneret, & puer Domini in illa auulsione nihil molestiæ sentiret. Secuta est euestigio totius capitis integritas & puritas, ita vt cum sequenti die ad condiscipulos veniret, omnibus inopinata eius sanitas appareret. Et quia res tam manifesta celari non poterat, irruunt ad puerum singulatum, & causam tam subitæ curationis inquirunt. Aperuit ille quantum potuit, quod factum fuerat, simplicitate consueta, sed corde exhibitam sibi Domini misericordiam collaudabat.

Verum ubi post profectum scientiæ & morum puer Domini à Frisia ad propriam ecclesiam est reuersus, ad seruiendum fratribus in refectorio cum fratre alio se maiore est aliquandò deputatus. Quod officium licet deuotus impleteret, tristabatur tamen non modicum, quod præ corporali labore continuo, non potuit consueta & debitis orationibus, lectio-

ni ac contemplationi vacare. Doluit enim à se auferri partem optimam, quam iam dudum elegerat, videlicet aut sedere ad pedes humanitatis tuæ, Domine IESV, aut audire verbum tuum, quod & ore & exemplis nobis ministrare dignatus es, aut assumptis alis columbæ, cum illis quatuor animalibus ad diuinitatis tuæ faciem subuolare, gustareque & videre tuam Domine suauitatem: quam illi profectò perfectiùs percipere consueverunt, qui actu fuerint minorati. Sensit hoc puer, qui iam in adolescentiâ processerat pubertatem, & ægrè à speciosâ Rachelis auellebatur amplexu. Videns igitur mater misericordiâ adoptatum sibi filium pro causis huiusmodi grauius animo tabescentem, suam illi præsentiam exhibere curauit, & solita illi suauitate blandiens, quomodò se haberet sciscitata est. At ille competenter se habere respondens, hoc vno se asseruit valdè grauari, quòd propter labores quotidianos consuetis precibus vacare non posset, illis præsertim, quas ex Ordinis præscripto dici oporteret. Sentiens pia mater adolescentem zelum quidem bonum habere, sed non secundum scientiam, breui quidem, sed eximia illum sententia sic instruxit: Scias, inquit, nihil perinde ex debito faciendum tibi incumbere, quàm vt ex charitate seruias fratribus tuis. Dixit & fecit intelligere docilem adolescentem quod dixerat, vt deposita timoris sarcina, fratribus deceterò cum securitate seruiret. Necessariù reor murmuratores hoc loco moneri, qui ad omne munus ipsis demandatum obmurmurant & calcitrant, & cum congruas suæ pigritiæ, immò, quod periculosius est, inobedienciæ excusationes inuenire non possunt, per iniuncta sibi officia aiunt se sua deuotione fraudari. Cuncta penè monasteria id genus querimonijs plena sunt, adeò vt plerunquè vita prælatorum, qui debent eiusmodi suis monachis demandare functiones, his ipsis ad amaritudinem perducatur. Audiant isti matris Domini plenum autoritate responsum, nullo se maiori teneri debito, quàm vt fratribus ex charitate inseruiant. Timeas ò frater, quicumque talis es, pigri serui, talentum tibi creditum nolentis expendere, sententia te còdemmandum, si cor ad meditandum, linguam ad corrigendum, vocem ad cantandum alacriter, & legendum, manus ad operandum, pedes ad ambulandum, in iniunctis tibi officijs nolueris exercere, semper habens in mente, talentum esse Domini tibi creditum, quicquid in cunctis animæ viribus, quicquid in omnibus membris corporis tibi à Domino distributo iudice est collarum.

Dei mater
cum confo-
latur & in-
struit.

Matth. 25.

Cap. 12.

Luc. 22.

Matth. 20.

Ioan. 13.

Obseruent
hæc, quibus
ex officio in-
cumbit ser-
uire fratri-
bus.

Vide absti-
nenciam.

Cap. 13.

Fit templi
suitos.

Sacræ igitur matris colloquijs & monitis adolescens docilis confortatus, cepit secum altiori tractare consilio, cuius in hoc ministerio formam referre videretur. Er occurrit animo eius, sicut ipse nobis cum gaudio spiritali narrare solebat, ille summus & humilimus seruorum suorum seruus Dominus IESVS: qui vt se seruum exhiberet, seruitium suum & verbis & exemplis declarauit. Verbis quidem, cum ait: Ego in medio vestrum sum, sicut qui ministrat. &: Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare. Exemplis verò, quando intantum se humiliavit Dominus maiestatis, vt seruorum suorum lauaret pedes, & extergeret linteo, quo erat præcinctus. Tanti ergò Domini, serui-entis seruis suis, formam se gerere humilis frater noster, seruiens fratribus suis, semper in corde gerebat, vnde tâta se sensit alacritate affici, vt quotiescunquè tale fratribus ministerium exhiberet, non se ire aut currere, sed potius volitare putaret, animi alacritate in corpus sese effundente. Magna distantia beati fratris huius à plerisque fratribus, qui vel superbia tumidi, vel acedia pressi, nec spiritali eriguntur lætitia, nec humilitate inclinantur, vt Deo ministrent in fratribus, & fratribus propter Deum. Discant hoc exemplo, non solum sine murmure, verum etiam humiliter & alacriter fratribus inseruire: discant glorificare Deum & Dominum IESVM, cuius ministrantis formam corpore & animo repræsentant: videant etiam, quantam minister noster ex ministerio suo sit gratiam consecutus. Nam Domini IESV gratia inebriatus, & spiritali satietate refectus, multo tempore famis & sitis corporalis detrimenta non sensit: ità vt vltra, quàm credi possit, abstinentiam protraheret, pia fraude circumueniens fratrem illum, cum quo in refectorio pariter seruiebat. Inueniens quippe causas, propter quas vel ante, vel post illum comederet, illo ignorante, simplicis panis & aquæ quasi in consuetudinem versa refectio contentus fuit. Mira gratia, vt propter diuturnam abstinentiam nec in corporali labore deficeret, nec tanto tempore acceptæ diuinitus perderet gratiæ suauitatem.

Multis itaque Dei electus in officijs, ad actiuam vitam pertinentibus, beneficijs subleuatus (Per hanc enim ad contemplatiuam est iter ordinatum, vt per laborē Liæ ad Rachelis pertingatur amplexus) tunc demùm iuuenis speciosus ad sacrifiæ vel custodis templi

templi officium est vocatus, in quo plenius & securius posset contemplationi vacare. Sic enim Dominus, qui omnia ordinatè disponit, electi sui vitam voluit moderari & dirigere, vt vtraq; disceret pugnare manu, nè sicut plerique, in actione esset dissolutus, & in contemplatione remissus. Multi enim sic ingrediuntur ad contemplandū, vt ad necessariorum actionis exercitia nunquam exire velint, & omnem corporalem laborè subterfugiant obstinatè, intantum vt in acediæ tandem torporè prolapsi, etiam in contemplatione deficiant, nec ad illam reuocare se sciant, ad quam aliquandò animus, vt est humana infirmitas, repectus, per actiua vitæ exercitia reuocatur. Alij verò, cum foras necessitate poscente ad actionem egrediuntur, ita se totos effundunt in illam, vt contemplationis præteritæ nec saltè meminerint, nec ab illa se doleant auulsos, neque ad eam se recipere conentur. Non sic frater noster à Domino & magistro optimo noscitur institutus: sed sic officia actionis exercuit, vt labores corporis alacritate spiritus temperaret, nè dissolutus sequeretur: ita ad contemplationem pertinentibus inhæret studijs & exercitijs, vt tamen ad actionem non esset tepidus aut remissus: sicque instar fortissimi Aod vtraque manu vteretur pro dextera, & actioni & contemplationi non minus sapienter, quàm fortiter intendens.

Hoc loco, antequàm pergam ad cætera, necessariò mihi admonendus est lector, nè cuncta, quæ de fratre nostro narranda suscepimus, sibi imitanda proponat: potius meminert, quædam sic esse scripta, vt ea tantum miremur, & Dominum, qui per eum illa effecit, collaudemus: quædam verò ea causa conscripta, vt ea imitanda suscipiamus. Si enim ea, quæ supra naturam sunt, sanctorum exemplis incitati, nos quoque facere velimus, non adificationem, quam quarimus, sed potius ruinam inueniemus. Quòd si in sanctis omnia tantum admirari velimus, in nostra ignauia & desidia permanebimus, & sine fructu nostro sanctorum & scribentur & legentur exempla. Proinde lectorem admoneo diligenter attendere, & discernere sapienter, quid admirandum, quid imitandum sit: vt in admirandis, Deo mirabili in sanctis suis digna gratiarum actio referatur: in imitandis verò, per exempla virtutum vita legentium emendetur. Non enim hæc me solum mouet intentio, vt fratrem prædicem, & magnificentem Dominum: sed etiam vt legentes per meæ ministerium paupertatis aliquid utilitatis acquirant. Sed iam ad narrationis ordinem redeamus. Accepto officio, quod contemplationi valdè erat accommodatum, mirum in modum, tanquàm tunc primum ad seruitium diuinum accederet, qui prius alios superauerat, in omnibus exercitijs spiritualibus, seruore spiritus excitatus, cepit etiã seipsum superare. Nequaquam enim communibus vigilijs, orationibusq; contentus, nouas sibi, suæ deuotionis dulcedini respondentes, & ipsam quoque deuotionem mirabiliter excitantes preces cõposuit, permultasq; gratiarum actiones, quibus sibi ad memoriam reuocauit omnia diuinitus humano generi collata beneficia. Præcipuè verò erga matrem Domini, susceptricem suam, seruore mirabilis deuotionis exarsit, quam etiam nouorum verborum gaudijs, sua gaudia ipsi referentibus, & angelica salutatione crebrò repetita salutauit, addens singulis gaudijs & salutationibus genuflexiones singulas. atque in id genus tum corporalibus, tum spiritualibus exercitijs maximam noctis partem duxit insomnem. Adeo verò ciuili modis vigilijs & orationibus operam dedit, vt modum humanæ naturæ excederet, & nullus fratrum, eius vigilijs aliquandiu explorantium, perinde vt ille, vigilare posset. Tanta autem orationum, contemplationum, reuelationum dulcedine fruebatur, vt corporali necessitatibus oblitus, solo spiritus pabulo se victitare putaret. Et iam in consuetudinem sibi verterat, quandoquidem custodia monasterij penes ipsum erat, talibus studijs vsque ad tempus nocturni officij, quod matutinas vocant, immorari. Cumque primo campanæ signo fratres excitasset, ipse in lectulo se composuit, donè ad tertium signum (in dormitorio fratribus tintinnabulo admonitis, vt ad templum se conferrent) ipse quoque cum cæteris eò properaret, & nocturno officio interesset. Monebatur quidem interdum à patre domus & fratribus, nè tam immodicis se laboribus conficeret, sed non potuit in illo desiderabilis dulcedinis, & dulcis desiderij vehementia cohiberi. Habuit etiam corpus satis habile ad laborem, & aptis compositum lineamentis, recteque constitutum, ita vt vllis laboribus id exhauriri posse minimè putaret. Addidit autem his laboribus strati duritiam, capite ad lapidem, corpore ad lignum incumbens. Totum enim præsentis vitæ tempus agendæ poenitentia deputatum reputas, superfluum censebat & vanum, quippiam misero indulgere corpusculo. O quàm dissimilis nobis miseris, qui modis omnibus labores subterfugimus & auersamur.

Raptum

Sanctorum
quædam mi-
randa, non
temerè imi-
tanda.

Longe eius
preces & vi-
giliæ.

Durum eius
stratum.

Cap. 15.

Cumulatur
in eo gratia
Dei.Suauissi-
mos perci-
pit odores.

Psal. 67.

Sibi ipsi fem-
per vilis fu-
it.Gratia ce-
landa.

Cap. 16.

Reuerentia
eius erga no-
men sanctis-
simæ maris
Dei.

Raptum porrò tanto spiritus impetu, corpus prementem, spiritum eleuantem, & in cunctis se virtutibus exercentem beatum iuuenem amplior est gratia consecuta, seruo cum Domino, discipulo cum magistro quasi concertante. Studebat Dominus & magister seruum & discipulum in cunctis præuenire benedictionibus dulcedinis, multisque eum augere charismatibus: ille ediuersò quoad potuit nitebatur sequi Dominum, quacunque eius diuina benedictione esset præuentus. Nec gratia Dei in illo vacua fuit, quam alacritate mentis & bonorum operum exercitijs in se suscitare contende-
bat. Sequentem itaque, quò vocabatur, & amplioris gratiæ capacem se exhibentem Dominus crebris, immò quotidianis consolationibus affecit. Quoties enim post sum-
prum cibum à refectorio exiret ad monasterium, psalmum interim, Miserere mei Deus, pro gratiarum actione dicens, tantæ suauitatis eum excepit odor, vt in paradisu-
sum Domini se crederet introire. Et reuerà ecclesia est Domini paradisu-
sum, in qua sunt viui flores rosarum & lilia conuallium, humilitatis violæ, cypri cum nardo, nardus & crocus, fistula & cinnamomum, myrrha & balsamum, cum vniuersis opti-
mis & primis vnguentis: quæ omnia in viris spiritualibus, qui in ecclesia sunt, est
spiritualiter inuenire. Non homo, sed immundum pecus est, & indignus etiam cor-
pore ecclesiam Domini introire, qui horum non delectatur odore. Est & in mo-
nasterio haud dubiè sanctorum præsentia Angelorum, coniunctorum psallentibus,
in medio iuencularum tympanistrarum. Est & corporaliter Dominus Angelorum,
flos virgulæ, virgunculæ sacratissimæ: ad cuius odorem reuiuiscunt mortui. An non
mortuus, qui tantorum florum & aromatum, & maxime illius floris præcipui, floris
omnium florum, non delectatur præsentia? O si videamus, in cuius præsentia stam-
mus in choro: o si intueamur, quorum nobis coniuncta sit societas: o si intelliga-
mus, cui psallamus, & quantus sit, qui nostris studijs delectatur, haud dubium quin de-
lectaremur & nos, & quoties in hymnis & canticis spiritualibus in conspectu Domini
intraremur, caelestem, immò diuinum cum charissimo fratre nostro sentiremur odo-
rem. Quantum verò putamus odoris & delectationis pensent in corde, qui etiam cor-
poraliter tantam naribus hausit suauitatem? Nihil dubium, quin ab omni delectatione
& carnis & mundi fuerit alienus, & totis animi desiderijs in conspectum tuum Domine
introierit, qui etiam corporaliter ad te intrans, corporalis odoris fragrantia est refe-
ctus. Ignorans autem principio gratiam esse diuinam, quod sentiebat, vel potius sibi
specialem, (Tam enim vilis apud se semper fuit, vt nihil sibi specialium meritorum ven-
dicaret) innuit socijs fratribus secum intrantibus, num quam sentirent odoris suauita-
tem. Sed proditam gratiam, vni sibi debitam, statim perdidit, donè tandem sepius eam
prodendo & perdendo, iterumque recipiendo, eam, nè perderetur, non esse proden-
dam, cautior redditus intellexit. Solebat ipse cum ingenti cordis contritione fratri-
bus quibusdam referre, se inexplicabiles incauta manifestatione perdidisse gra-
tias.

Ipsa quoque mater omnis suauitatis odore consimili sæpè illum recreauit. Quod
quidem ex eius relatione nos didicimus, sed nihil indè molestiæ eum comperimus
pertulisse. Vndè licet conijci, quasdam reuelationes nec vlli, nec vnquam: quasdam
certis personis, sed opportuno tempore: quasdam omnibus indicari debere. Paulus
reuelationes suas nulli aperuit: beata mater & virgo conceptus & partus sui reuelatio-
nes certis personis congruo tempore exposuit: propheta diuinitus ipsis reuelata in
totius populi aures effuderunt. Atque hæc eadem in fratre nostro haud difficulter li-
cebit inuenire, si diligenter animum aduertamus. sed redeamus ad rem. Moris est vti-
tati in Ordine nostro, puto quòd & in alijs, vt quotiescunque nomen venerabile Virgi-
nis veneranda in Collectis, in Symbolo, in Præfatione & in salutatione Angelica, quæ
dicitur pro Inuitatorio, pronunciat, conuentus veniam capiat, id est, diebus non fe-
stis procumbens in genua osculetur id, cui orans incumbit: festis diebus osculetur ma-
num. Sed noster Hermannus quotiescunque festis diebus conuentui fratrum non inter-
fuit, ad nomen illud amabile & amatū velocissimè se humi prostravit, & quoad potuit
sine scandalo, terræ sic prostratus adhæsit. Cumque crebrò id faceret contra morè Or-
dinis, quidam ei familiaris obnixè petijt eius rei causam sibi explicari. Sentiens ille sibi
obtigisse hominè, cui hoc secretū posset impunè & cum vtilitate cõmitti, Ecce, inquit,
quoties ad nomè sacræ Virginis humi me abijcio, odor omniū florū & aromatum tan-
ta suauitatis copia è terra influit in nares meas, vt semper illic harere vellem, si liceret.
Spe ergò recreationis huius ad profternendum festinus sum: sed quia ægrè tanta pri-
nor

nor oblectatione, tardus sum ad surgendum. Colligamus hinc, quanta suauitate cor fratris huius affecerit memoria matris Domini, ad cuius auditum nomen tantus è terra in eius nares inuasit odor. Verè dixerim memoriam MARIÆ in compositione odoris factam opus pigmentarij. In omni ore quasi mel indulcabitur eius memoria, & vt musica in conuiuio vini: redolens quasi flos rosarum in diebus vernis, & quasi lilia, quæ sunt in transitu aquæ, & quasi thus in odorem suauitatis. Studeamus & nos nares animæ nostræ (quas puto posse dici vim concupiscendi) purgare ab omni delectatione peccati, vt in memoria abundantia suauitatis Domini & charissimæ matris eius nos quoque delectari possimus.

A laude Dei, & commendatione fratris nostri, & ab adificatione morum non vacat & illud, quod eodem fratre nostro referente cognouimus: puta, quod in laudibus matutinis sub cantico illo, Benedictus Dominus Deus Israël, Dominus ipsum suauitate mirifica visitare consueuit. In nostro quidem Ordine in præcipuis duntaxat solennitatibus quatuor, Natiuitatis Christi, Resurrectionis, Pentecostes & Dedicacionis templi, ad matutinas laudes adhibetur incensum. Sed beatus iste, qui in animo quotidianam, immò continuam agebat solennitatem, omni tempore Dominum benedicens, sub hoc cantico solennem non immeritò quotidie perfensit odorem. Spero etiam, quod ea causa in cantico, quo benedicitur Dominus, quod visitauerit plebem suam, tam crebro gratiam spiritalè perfenserit Domini benedictus, vt ei primùm, postmodum & nobis daretur aduercere, quod ipse specialem à Domino perceperit gratiam, vt per eum Dominus plebem suam, & speciatim ecclesiam, in qua gratiam illam sensit, visitare redimereque deberet, ipsumque in cornu salutis erigere in domo, in qua fuerat à puero nutritus. Hoc autem valde notandum est, quod nobis ipse de seipso tanquam de alio commemorare solebat, eodem tempore, quo mirificum hunc ipse sentiebat odorem, quandam è fratribus vidisse duos Angelos ab vtraque templi parte fratribus incensum ministrantes, & quibusdam quidem hilariter id facere, & reuerenter coram illis sese inclinare, quosdam verò præterire negligenter, à nonnullis etiam cum quodam horròre penitus resillire. E quibus primi, vt potuit intelligi ex moribus illorum, quorum nomina frater noster exprimebat, illos significabant, qui Deum & animo & voce laudarent: secundi illos, qui vel non canerent, vel minus aduercerent id, quod canebant: tertij eos, quorū vita mors erat. Simul autem aduerti hinc potest, quàm nostris bonis studijs & actibus, maximè in laudibus Dei, Angeli sancti delectentur, & quàm detestentur peruersos mores & acediam nostram.

Beatissima Dei genitrix volens magnificare deuotum sibi iuuenem, & suis laudibus iugiter inhaerentem, innumeris ei vicibus dulcissimam præsentiam suam exhibuit, creberrimisque reuelationibus adeò sibi familiarem effecit, vt etiam inter homines coniunctissimos vix vnquam tanta familiaritas extitisse videatur, cunctique, qui cum nõssent, planè sibi persuasum haberent, nostrum fidelè Samuelem (sic enim propter reuelaciones à pueritia ei exhibitas non immeritò appellatur) à beatissima Virgine non solum in seruum fidelem, sed etiam familiarem amicum singulariter electum, & verè sic erat. Sæpè enim contigisse audiuius, vt ille in aliquo monasterij loco orans ac medians, vocem amantissimæ Dominae ex parte aduersa stantis audiret, nec dubius à qua vocaretur (quippe qui vocem eius ex consuetudine cognitam haberet) ad illam se conferret: tum verò in aliquo secretiori loco pariter assiderent, & ille quidem beatæ matris de ipsius statu singulatim perquirenti responderet, & ab ea rursum quicquid vellet sciscitaretur. Talibus ille solatijs nocturnas trans mittebat vigilias, tali fretus consolatrice, qualibet perferebat aduersa, tantæ matris consolatorijs fouebatur vberibus, tam illustri magistra ipsum docente, multa dubia & incerta cognouit. Mirari hæc & possumus & debemus: nam imitari non possumus. Legitur beatissima MARIA etiam S. Martino Turonensi Episcopo cum alijs virginibus aliquoties apparuisse, & cum eo collocuta esse: leguntur & alij sancti hominibus se visendos præbuisse. Miranda sunt hæc, sed in nostro Hermanno ranto plus admirationis habent, quòd non aliquoties, sed sæpissimè ei contigisse constat.

Venturus erat aliquandò, necessitate cogente, ad quãdam sororum ecclesiam, quæ ecclesiæ Steiueldensis regimini suberat. Volens autem beata mater etiam in alijs ecclesijs familiaris sui merita declarare, venientem illum anteuertit, & cuidam admodum religiosæ sorori apparens, ita locuta est: Veniet huc hodiè fidelis capellanus meus: videte vt comiter & honorificè accipiatur à vobis. Creditur virgo fidelis reuelationi

Cap. 17.

Sub cantico
Benedictus,
quid senserit.

Visio eius.

Cap. 18.

Sæpissimè
ei apparet
S. Maria.

Cap. 19.

S. Maria vocat cum capellanum.

uelationi fideli, & vt eius testes haberet, quibusdam eam indicauit. Puto ego matrem dulcissimam verecundiae pudibundi iuuenis consultiuissimam, qui locis, praesertim insolitis, vbi nulla cernebat erga se familiaritatis indicia, peregrinum se arbitraretur, nec, sicut plerique solent iuuenes fratres, ob conciliandum sororum fauorem, alius cuius ignota familiaritatem ex peteret.

Cap. 20.

Aliquando iuuenis speciosus post sanguinis à vena missionem parum caute se ad dormiendum in lectulo composuit, in magnum salutis, quam sanguinis minutione quaesierat, discrimen venturus, nisi beata mater illum communijisset. Cum enim iam dormitaret ille, aduenit illa, eumque compellans, Caueas, inquit, tibi non enim sine periculo in brachium, cuius incisa vena est, incubuisti. deinde brachium eius beatis manibus apprehendens, docuit dormiturum, quemadmodum & illud, & totum corpus, nè periculo se exponeret, collocaret. Quidnam quæso est isthuc? Auditane sunt quandoque eiusmodi, aut literis commendata? Sed planè ficta putentur, si non ab eius ore, ad fratrum præmonitionem iucundissimè ea referentis, accepta sunt. Neque enim talia quouis modo reuelare solebat, nisi ad cuiusquam animæ vel corporis salutem pertinerent, vel nisi reuelatum ei esset, cui & quam ob causam detegenda essent.

Cap. 21.

Vnde cõ-
perit Ioseph
nominari.

Erunt fortassis, qui mirentur, quam ob rem & quo pacto mutatum sit nomen charissimi fratris nostri, quod in baptismo acceperat. Equidem causam ignoro, nisi quòd videtur diuina factum voluntate, vt homo niuæ puritatis & castitatis à quibusdam inciperet Ioseph appellari. Quod quidem ipse ægrè tulit, sicut nobis fatebatur, duorum valdè insignium virorum sibi imponi nomen, illius patriarchæ eximij, qui erat optimus inter fratres: & illius sanctissimi, qui ad hoc electus erat ex omnibus, vt ei mater Domini desponderetur. Cur autem id molestè ferret, hæc ratio fuit, quòd in nulla virtute se illis similem comperiret. Ad eò verò, vt ipse asseruit, molestum id ei fuit, vt die sequenti fratres ipsum sic appellantes in Capitulo corrigendos proclamare statueret. Nocte verò media sub solitis precibus suis stans apud Abbatis locum, vidit in medio chori ad gradus presbyterij virginem inenarrabilis pulchritudinis, regali schemate insignitam: eiq; duo assistebant dextra lauaque formosissimi iuuenes, quos Angelos esse didicit, tantæ dominæ seruire paratos. Admirans autem visionis nouitatem, vnum Angelorum audiuit alteri sic dicentem: Cuiam desponsabimus hanc virginem? Respondit alter: Cui tandem, nisi fratri hic præfenti? Tum alter, Veniat ergò, inquit. Vocatus, accessit sanè pudibundus. Postquam autem vsque ad reginam peruenit, alter Angelus sic ei locutus est: Oportet hanc tibi illustrissimam puellam desponderi. Territus frater humilis & pudicus, indignitatem suam cœpit allegare, tantaque sponsa & sponsi quoque nomine se omninò proclamauit indignum. Cumque reluctando moras neceret, Angelus dexteram eius apprehendit manum, & manui sacratissimæ Virginis copulauit, & his verbis eam illi despondit: Hanc ego Virginem tibi trado sponfam, sicut fuit olim desponsata Ioseph, vt nomen sponsi pariter cum sponsa accipias, & de cæterò Ioseph vociteris. Quis verò hic vllas velit struere calumnias, si factum est, quod promisit Angelus, veri Dei verax nuncius? In omnem terram iam exiit sonus nominis huius, & in fines orbis terræ nomen Ioseph, quod ab Angelo vocatum est. Et hæc quidem nos ab eius ore accepimus, confirmatumque est illi hoc nomen etiam in alia quadam visione,

Angelus ei
nomen Ioseph
imponit.

Alia visio.

quæ fuit eiusmodi: Nocte quadam post preces longas ad lectulum rediens, iamque dormitans, ad eum locum, in quo orauerat, sibi reuersus videbatur: respiciensque ad summam aram, vidit beatissimam Virginem, infantem speciosissimum inter vlnas gestantem. Cumque ab ea familiariter vocaretur, accessit ad eam, tactusque & tractus desiderio desiderabilis paruuli, & solita fiducia animatus, Da mihi, inquit, charissima filium tuum. Illa petentem non nihil differens (puto, vt magis eius inflammaret desiderium) tandem ei summè optatum porrexit infantem, aitque: Porta filium meum, sicut à sponso meo Ioseph portatus est in Aegyptum: vt sicut idem onus, ita etiam confirmilem eius nominis honorem obtineas. Confirmatum est itaque nomen Ioseph in nostro Ioseph, & vocabitur ei nomen nouum, quod os vniuersalis Dominae nominauit. Monitus etiam à Domina & sponsa sua, nè deinceps ægrè ferret se Ioseph appellari, nomen honorificum sine onere pertulit: sicque iam in consuetudinem abiit, vt ita nuncupetur.

Cap. 22.

Redit in memoriam factum memorabile, quod lectoris moribus conformandis valdè conducatur. Accidit iuuenem tanti profectus, cuius conuersatio iam in calis erat, & supra hominem, ex humana fragilitate aliquot diebus remissiori deuotione debi-

non temerè datum ei hunc stimulum carnis suæ (quem beatus Augustinus etiam in Apostolo quandam acutissimam infirmitatem intelligit) qua colaphizaretur vt puer, ne vt iuuenis superbi- ret, reuelationum & magnitudine & multitudine sublatu. Nec miretur quisquam, nos interdum in quasdam afflictiones & dolores incidere culpa & immoderatione nostra, cum id omnium moderator summa moderatione accidere permittat.

Cur accide- rit ei corpo- ris magna imbecilli- ras.

Cap. 25.

Visio eius.

In solenni- taribus du- rijs affligi- tur.

Amos 8.

Mirandum in modum diuinitus conforta- tur.

Cap. 26.

Amor eius erga S. Vir- lam & soci- as eius.

Cum autem die quodam Ioseph noster acrioribus vrgeretur dolorum stimulis, multorum sanctorum suffragia implorauit, nec tamen se sensit adiutum, puto equidem, vt ab ea suauius curaretur, cui se specialius deuouerat, immo quæ illum sibi specialiùs adoptarat. Venit igitur ad summum altare tortus & æger, viditque in ea residentem sceminam insignem, nec tamen agnouit. Putans autem mortalem esse, non parum molestè tulit eam tali loco ausam residere. At illa se ei reuelans, vocauit eum ad se, aitque: Si me perindè vt alios sanctos inuocasses, forsitan curassem te. Tum ille agnos- cens eam, quæ se iam aliquandiu celauerat, procidit coram illa, petijtque remedium. Illa verò dicente, iam sanus esto: ab illo inueterato languore releuatus est, at solita tamen imbecillitate manente, quam ob tuendam humilitatem à magistro humilitatis accepit, solius mortis remedio curandam. Interim tamen nouimus eum ad ali- quod tempus nonnunquam mirabiliter fuisse sanatum, sed rursus eo elapso tem- pore, ad feliciorum consuetudinem suam & panis quotidiani esum Domino vocante reuersum. Id autem multis annis iam ei in consuetudinem abierat, vt aduenientibus solennitatibus nouam semper afflictionem expectaret, nisi optimo dispensatori Deo visum esset diebus eas solennitates antecedentibus eiusmodi afflictiones inferre. Ita- que crebrò nobis dicere solebat: Festa sunt mihi infesta. In ijs enim festis diebus tam acriter flagellari consuevit, vt in se re ipsa sentiret impleri quod scriptum est, Dies fe- sti vestri vertentur in luctum, multique eum non cognoscentes, humiliatum & à Deo proiectum crederent. Quadam Dominicæ Natiuitatis vigilia tam miserè afflictus fuit, vt quicumque vidissent eum, misericordia mouerentur. Timor enim cordis pro solen- nitate præsentis, & tremor corporis præ algoris scuitia venerunt super eum, ita vt omni- nm teclus vestimentis, non posset calefieri: immo ipso rogante, magna lignorum mole ipsi imposta, nihil tamen efficeretur. Adueniente tandem hora temporis benedicti, qua puer Iesus, tanquam sponsus de thalamo, ex matris virginis vtero processit, omni euanescente dolore, Ioseph noster de lectulo ægritudinis exurgens, & ad laudes matutinas veniens, tanta cordis alacritate eodem die ter Misarum solennia celebra- uit, vt non modò nullum in eo doloris aut mœroris signum appareret, sed etiam de manu & munificentissimi Domini pro omnibus afflictionibus suis recepisse dupli- cia videretur. Ità ille per omne tempus vitæ suæ nunc crucibus, nunc consolatio- nibus exercebatur, vt panis mundus efficeretur dignus poni in mensa summi patris- familiæ.

Venio nunc ad reuelationes admirandas & iucundas, quas de beata Virgula & comitibus eius habuit, vnde manifestè cognoscemus, etiam in medijs afflictionibus iucunditatem & exultationem thesaurizasse super eum, & nomine æterno hæreditas- se illum Dominum Deum nostrum. Aded his Domini virginibus speciosis, & martiri- bus preciosis afficiebatur felix Ioseph, vt id satis declarare non posset: tanta illis familiaritate & animi puritate coniunctus fuit, vt multa ex eis secreta didicerit, quædam etiam sua ei nomina reuelarint, & afflictum eum consolata sint. Vt au- tem suum erga eas intimum amorem foris testatum efficeret, noui cantus histori- am in illarum honorem componere constituit: cumque admouisset dexteram ad scribendum, vna ex illis virginibus ei euidenter apparuit, assistensque ei, quid scri- bendum esset humanissimè & familiarissimè eum edocuit. Quin etiam columbam pulcherrimam humero suo insidentem vidit, rostrum suum auribus ipsius perpetim inferentem: quam ille non dubitauit esse è numero sanctarum virginum. Vnde etiam postea totam illarum sodalitatem, cunctasque Deo deuotas virgines columbellas pro consuetudine appellauit. Sed cum melodiam historie iam conscripta, quod maioris erat negocij, componere deberet, quoties ad id animum applicabat, non paruorum vir- ginum chorum supra se in aère audire consuevit, eiusmodi cantum depromentem, qui verbis scriptis congrueret. Quod quidem cum aliquibus fortasse incredibile videri pos- sit, ego me ab eius ore veracissimo accepisse & fateor & lætor. Nam cum diu post solus cum solo familiariter sederem, quasi iocans temerarium eum dicebam, qui historia- rum

rum auderet componere melodias, quod etiam artis musicæ peritissimi admodum difficile iudicarent. Tum ille coactus offendiculum à me remouere, Non ego, inquit, solus sum huius melodiæ author, sed sacra columbellæ auxilio mihi fuere. cumque admirandæ visionis modum inquirerem, Post scripta, inquit, historiæ verba, sollicitus de melodia, in lectulum incubui, & ecce chorus virginû supra me in aëre collectus, ipsam mihi præcinit melodiam, & ego eam calamo expressi. Dicenti autem mihi, friuolum id & commentitium videri, posse quenquam quantunuis magno ingenio sic auditam melodiam tam facillè & memoria & scripto commendare, ille volens prorsus satisfacere, admirationem meam maiori admiratione dissoluit. ait enim: Quoties me obliuisci contigit cantû illarû, vel aliter scribere, quàm audiuissem, illæ redibant iterum atque iterum, totiesque ea, quæ exciderant mihi, repetebant, donèc penitus animo meo affigerentur. Solebat autem quædam eius historiæ verba cum melodia sua nobis crebro referre, quæ sacra virgines summa alacritate & iucunditate identidem concinendo repetissent, ita vt & ipse nobis ea referens, mira & oris & animi hilaritate perfusus cerneretur.

Adde his duo miracula, quæ itidem ab eius ore accepi. Accidit Dei nutu, vt aliquando adesset, cum preciosissimæ margaritæ, puto reliquiæ beatarum virginum inuenirentur. Repertum autem tunc fuit inter cætera, sed præ cæteris amabile corpusculum paruulæ virginis, cuius caput summo desiderio sibi vendicare cupiebat. Ita que ad Abbatissam eius loci se contulit, orans instantissimè caput illud sibi donari, sed repulsam passus est. Cumque sæpè suas repeteret preces, responsum est ei, si vellet alias eius sodalitatibus reliquias, se multas impetraturum: illud verò corpusculum, atque caput eius nulla ratione sibi donatum iri. At molestè ferens se sic repelli, ad Dominum deprecandum se contulit. Perijt ergo, vt liceret sibi more suo in illo templo sacrosancta mysteria celebrare. Quod cum permissum est, tanta sapud Deum & sacras virgines deuotione institit, vt certior fieret se quod petierat adepturum. Ab altari inde recedens, Abbatissam adiit, quæ illud caput sacello proprio inferri iusserat, pro specialibus illud reliquijs habitura: iteratisque precibus suis coram illa, mirabiliter eam mutata inuenit, ita vt vltro iam offerret, quod antea obstinatè negauerat. Accepto igitur tam oprato thesauro, nitidissimam ad nos margaritam attulit, nobisque gratulantibus eam Gertrudem, vt erat reuelatione edoctus, appellari indicauit.

Cap. 27.
Sanctarum
virginum
reperiuntur
reliquiæ.

Sub idem tempus ad quandam bonæ deuotionis matronam salutandam venit Ioseph noster, in castello commorantem. Valdè enim amabat eam tum propter animi pietatem, tum propter humanitatis officia, quæ religiosis exhibebat. Allata autem eò fuerant duo capita beatarum virginum, quæ apud eam in scrinio seruabantur. Quod cum, nescio quo casu, fuisset in terra positum, quidam præsentè Ioseph, nullam exhibens sacris reliquijs reuerentiam, super illud non timuit residere. Cernens id amator sacratissimarum virginum, zelo incitatus, & vt ipse nobis iucundo spiritu commemorare solebat, totus indignationis igne incensus, orabat vt talis vltio virginum sanctarum contemptorem persequeretur, qualis olim inuasit eum, qui beatissimo Martino Episcopo noluit assurgere. Et ecce mox secutus est effectus beati viri desiderium. Coepit enim ardere contumax ille à posteriori corporis parte, qua sedebat. Itaque confessim exiliens, nesciuit vnde repentinus ille accidisset ardor: cognouit autem, cum ei vir beatus causam exposuisset, non tamen sibi, sed sacratissimarum virginum meritis eam adscribens vindictam. Sed qualem, oro, nos ardorem sentiemus, qui nec sanctorum reliquijs, nec locis sacratis, immò nec ipsi Sancto sanctorum in templis reuerentiam præstamus, indignantibus nobis sanctis Angelis, qui illic adsunt? qui proculdubio indignè ferunt, si nos videant sacras aras vana cogitando, negligenter caput submittendo, Dominum non orando & honorando præterire.

Vltio diuina in sacrarum reliquiarum contemptorem

Porro Dominus seruum suum Ioseph quotidianis laborantem afflictionibus, tum per seipsum, tum per creaturas multis voluit consolari modis. Interim sic ei loquebatur intus: Sufficit tibi gratia mea. nam virtus in infirmitate perficitur. Ille verò crebro cogitabat de præmio, & quid suauitatis haberent cælestia, cupiebatque introire in sanctuarium Dei. Cõtiguit tum ista cogitantem aliquandò stare ad sacrarij fenestram, & ad Orientem respicere, vbi ortum lunæ & aliquot siderum, cælumque serenum potuit contueri. Cumque his contemplandis tota animi & corporis intentione vacaret, magna creaturarum delectatione, & eas integrè cognoscendi ardore correptus, ait ad Dominum: Da mihi Domine Deus tuarum notionem creaturarum, vt per eam ad te

Cap. 29.

2. Cor. 12.

Mira eius
visio.

cognoscendum animus perfectius subleuetur. Sub his precibus miro quodam modo, & quem ipse explicare non potuit, extra se factus, acie valde dilatata vidit pulchritudinem & magnitudinem caeli stellati & siderum. Inde ad se reuersus, nihil aliud nobis retulit, nisi quod ex hac perfecta creaturarum cognitione tam inestimabilem percepisset delectationem, ut nullis possit verbis explicari.

Cap. 30.

Prævidet
dem Engel-
berri Archi-
episcopi Co-
loniensis.

Operaprecium fuerit etiam illud literis commendare, quemadmodum cædes enim præfuls Colonienſis Engelberti ad eum luculenter ei reuelata fuit, ut etiam corpore is oculis eam intueretur, antequam fieret. Nocte quadam, hebdomadibus plus minus quatuor ante hanc cædem, caeli, ut puto, serenitate ob eam, quam diximus, causam delectatus, sub dio stans in creaturarum specie contemplabatur creatorem. Ab eo enim tempore, quo eas per excessum mentis cognouerat, maiori animi pietate & delectatione creaturas intueri solebat. Cum ergo ad Meridiem aspiceret lunarem globum pleno & inoffenso lumine fulgentem, ad Aquilonem se vertens, vidit aliam exoriri lunam, eamque ad eum luculentam, ut alterius lunæ quantum plenum lunten propemodum totum obscuraret. Eius igitur rei nouitate stans attonitus, vidit caelum stellatum à dextris aperiri, & inter harum illum & lunam recens ortam, quæ iam ad caeli aditum sustollere videbatur, vidit effigiem gladii breuis, sed lati, quales sunt * Bauarorum enses. Quem cum luna illa attigisset, in caelum pariter cum illo se recepit. At verò Ioseph non intelligens, quid hæc sibi vellent, nec tamen dubitans, quin aliquid magni portenderent, anxius ad lectulum redijt. Vbi cum dormire coepisset, turbam quandam ædes, in quibus erat, prætereuntem sibi audire visus est, sepiusque alios alij dicentes: Heu heu, Episcopus Engelbertus occisus est. (Alio loco sic habetur: Audiuit vocem apertè dicentem: Quod vidisti, mortem significat Engelberti Colonienſis Archiepiscopi, cuius anima è corpore egrediens, cum tanta luce, ut vidisti lunam illam, in caelum recipitur, & sic fulgebit coram Domino.) Tum ille coniecit quidem, quid sibi vellent visio sua, sed non ausus fuit ei fidem adhibere. dixit enim apud se: Quo nam modo vir tantæ gloriæ, tantæ potentæ, tam multo semper fultus comitatu occideretur? Quod si id fiat, quis crederet virum totum mundo deditum, in tot prosperis successibus & delicijs viuentem, subito coronari? Sed tamen paulò post vir tantus propinquorum gladijs peremptus est, pro quo nè caderet, alienos illi gladios potius in se excipere debuissent. Atque hac quidem visionis parte completa, ut semper sibi suspectus erat vir beatus, de martyris adhuc gloria dubitabat. Itaque audiuit vocem dicentem sibi: Quandoquidem visioni verissime fidei oculos aduertere noluiſti, dolebis oculos, nec sanaberis, donec oculos cereos ad sepulcrum martyris offeras, & sic in teipſo experiaris eius rei, de qua ambigis, veritatem. Mox Ioseph corripitur dolore oculorum non mediocri, & oblati oculis cereis, illic curatur. Postea comperit eo loco peremptum Episcopum, ubi visio hæc ei oblata fuit.

Oculi eius
curantur,
oblatis ocu-
lis cereis ad
sepulcrum
Engelberti.
Cap. 31.

Libet hinc subnectere de gratia singulari, quam ei Deus annis aliquot ante decessum eius contulit in sacrosanctis Missarum mysterijs, omnibus antea actis temporibus inauditam, nec tamen ista scribimus, ut quis ea imitari velit, nisi sit talis, qualis hic vir fuit. Igitur Deo & hominibus dilectus Ioseph noster, licet à principio ordinationis suæ singulari fuerit gratia in diuinis, maxime cum caelesti patri vnico immolaret filium: at tamen extremis vitæ suæ temporibus, annis non paucis, inaudito quodam modo illum visitauit Deus, ita ut sub secretis diuini mysterij singulis penè diebus mentis excessum pateretur, & stans planè immotus per horas plurimas, cunctis de se mirabile spectaculum exhiberet. Ea autem res multis magnam attulit offensionem, non solum extraneis, sed etiam fratribus, ad eum ut vix quisquam ei sacrificanti inseruire vellet. Rogatus autem à quibusdam fratribus, vel desineret esse tam prolixus, vel causam tam inaudita prolixitatis explicaret, non acquieuit. Rogabam & ego eum supplex, ut tantæ moræ causas, non mihi, qui me scirem tanto mysterio prorsus indignum, sed alicui ex fratribus, quos innocentia vitæ & animi puritas commendat, exponeret: sed non obtinui. Cumque animo commotus instarem, diceremque rem esse plenam periculi, si nullus esset tantorum secretorum conscius, illud tandem ab illo responsum extorſit: Reuera, inquit, non sum ausus hoc cuiquam reuelare secretum, ut qui & gratiam deuotionis sim amissurus, & grauissimas daturus pœnas. His auditis, statui ego deinceps ab homine admirando abstinere, nè forsan mea importunitate spiritum extinguerem. At alij quidam, ei magis familiares, explorare volentes quid in tanta mora faceret, stabant contra illum versis vultibus, cernebantque eum nec ore quic-

Sub Missa
mirabiles
patitur me-
tis excessus.

quicquam dicere, nec oculis videre. Nam tamen apertis stabat oculis, non tamen cernebat illos. Post longum autem interuallum tanquam à somno enigilans, spiritum vehementer attraxit, & sic sacrosancta peregit mysteria. Puto autem viros religiosos facile posse animaduertere, ad multa ardua & suauia contemplanda spiritum eius fuisse raptum, cum omnes sensus corporis ita desereret, ut nullus suo officio fungeretur. Cogor hic lugere miseriam animæ meæ, meique similibus, qui ad illa terri-

In eos, qui negligenter accedunt ad diuina sacramenta.

fica sacramenta adeo toti carnales accedimus, mei que similibus, qui ad illa terri-
num meditantibus, sapientibus, intuentibus, immo vix solam fidem, eamque heu nimis infirmam de diuinis sacramentis retinentes: creatoris, redemptoris & iudicis præsentiam non sentientes, nec præsentium angelorum officiosissima ministeria attendentes.
Fuit aliquando per annos aliquot in monasterio virginum, cumque illic etiam tam esset sub sacrificio prolixus, non exiguum contra illum exortum est murmur, alijs dicentibus se laboris tempus amittere, alijs cereos absumi conquerentibus. Dolebat id seruo cuidam, qui beatum virum amabat satis familiariter. Itaque volens experiri is, num cerei absumerentur, die quodam milliarij vnus, quod duo vel tria Gallica continet milliaria, iter ingressurus, alterum ex cereis, qui ardere solebant in altari beato viro sacrificante, erantque pari longitudine, alicubi abscondit: cumque inchoaret Missam vir beatus, ille egressus est, & confecto itinere, expeditisque negocijs, domum reuersus inuenit contemplatorem nostrum etiamnum sacro altari assistentem. Deinde perfecto officio cereum absconditum cum illo, qui in Missa arserat, contulit, reperi-
ritque non tantum ex illo consumptum, quantum solet in aliorum sacrificijs. Ea re-
latus, vtrunque cereum ostendit virginibus, indicans quid fecisset, & diligenter eas admonens, ne decetero contra Dei famulum murmurarent. Præclarum sanè miraculum, ut ignis oblitus vim virtutis suæ, eam in tam molli materia exercere non posset.

Cap. 32.

Obserua remiram.

Puto hoc quoque lectoris ædificationi aliquid profuturum, si dicamus, quantam præstiterit reuerentiam sacramentis, quanto studio illa confecerit, tractarit, sumpserit, quo timore & tremore vasa omnia & alia ad sacrum ministerium pertinentia contrectarit. Verebatur ille modò se nimium miscuisse aquæ cum vino, modò guttulas quasdam separatim calici inhæsisse: nunc vel tangenda sacra hostia, vel etiam frangenda aliquas minutissimas particulas digitis adhæsisse: nunc se sumendo Eucharistiam illas particulas anhelitu suo à patena eiecisse: nunc sumendo sanguine quippiam distillasse, aut in calice remansisse non satis accuratè detersum: modò verò illam corporalis partem, cui hostia imponitur, vel digitis, vel alia parte corporalis se attigisse: modò illis articulis digitorum, quibus sacram contrectarat hostiam, ante ablutionem se aliquid tetigisse, & super omnia, se ea, qua par erat, deuotione præditum non fuisse, ut ex sententia posset dicere cum beato Iob: Verebar omnia opera mea. Ea ergò reuerentia, quam summam adhibuit sacramentis, in causa fuit, ut omnia tractam perageret, corpus Dominicum, perinde ac si pati adhuc posset, & eleuaret & deponeret, & omnes corporis gestus admodum reuerenter componeret. Vngues digitorum, quibus sacra hostia contrectatur, & superioris labij pilos ori proximos, forfice solebat præcidere, & ob sacramenti reuerentiam conseruare apud se, indignum censens illa pedibus conculcari, quæ ex frequenti Domini corporis contactu nobilitata essent. Nec tamen hoc scribimus, ut trahi debeat in exemplum, quod tota Ecclesia non obseruat: sed ut beati viri erga sacramenta eximiam reuerentiam declarem.

Cap. 33.

Piarum mentium est, ibi etiam culpam timere, vbi non est culpa.

Iob 9.

Hoc etiam, quod in seruo Dei naturæ metas excessisse videtur, silentio præterire non possum, quòd cum adeo imbecillis esset viribus, ut neque stare diu, neque ieiunare posset, quin extremè deficeret, tamen altaris ministerio occupatus, & stare diutissimè, & ieiunus permanere potuit. Contigit aliquando, cum apud tales esset, quorum deuotione lætabatur, ut per aliquot dies ex alacritate spiritus tantum corporis sentiret robur, ut nec ieiunium ei molestiam afferret, nec sine miraculo etiam corporaliter laboraret. Nouerat enim parare horologia, qua causa etiam nonnunquam ad alia monasteria vocabatur, ut vel noua horologia conficeret, vbi non erant, vel vitiata corrigeret. Id quod ille tanta iucunditate faciebat, ut eius præsentia non solum nulli onerosa, sed omnibus gratissima foret. Adeo enim omnium se moribus & consuetudini accommodare sciebat, ut quantum inter perfectos sapientiam loqueretur, tamen cum esset cum pueris, quasi vnus ex illis existimaretur ab eis. Has corporis vires nouimus ei datas interdum, cum ad meditandum vel scribendum aliquid spirituale, cui singulari deuotione.

Cap. 34.
Res stupenda sanè.

Vires dantur ei diuinitus.

ne & gratia affectus esset, studium applicaret, ita ut nonnunquam usque ad meridiem, crebro usque ad vesperam & crepusculum ieiunium protraheret. Atque tum etiam, fratribus eum compellentibus, ut fragili corpusculo indulgeret, sæpe vno pulmento, maximè autem pulvis contentus erat.

Cap. 35.

Venio nunc ad visiones & reuelationes Domini, quæ alijs nobis notis hominibus, vitæ sanctitate probatis, de beato viro factæ sunt, ut etiam aliundè habeat testimonium veritatis. Fuit in monasterio nobis vicino virgo sancta ordinis Cisterciensis, lumen & decus nostri temporis, cuius testimonium tanto plus apud me ponderis habet, quanto ego eam familiarius noui: nec de illo quicquam ambiget, qui legerit vitam eius virginis, primò quidem à nostro Ioseph conscriptam, sed postea à me redactam in compendium, nè quis eius prolixitatem forsitan fastidiret. Obijt autem aliquando apud nos, ecclesiæ nostræ simplex frater, sacerdotio initiatus, bonum habens à fratribus testimonium. Pro cuius anima hæc virgo Domino multas obtulit preces, petijtque sibi certò reuelari, quo statu res eius essent. Post aliquot dies apparuit oranti illi defunctus, & de sua salute certiore eam reddidit. Ait autem virgo ad illum: Oro, dicas mihi, cuius apud

Testimonium de excellentia beati viri.

Nota eius modestiam

Deum meriti est Ioseph? Respondit ille: Ob virtutes eximias magni Ioseph est meriti. Scire enim debes, illum humilitate, patientia, charitate & obedientia omnes antecellere. Id cum postea indicatum esset Ioseph, ut ego ab eius ore acciperem, ita ait: Hactenus quidem reuelationibus Elizabeth (sic enim vocabatur virgo) fidei adhibui: at nunc timere compellor eam esse deceptam, cui talia de omnium mortalium nouissimo, protusque inutili, & qui pane, quo vescitur, dignus non sit, reuelata sint. Huiusmodi verbis seipsum despiciere, & apud nos quod erat dissimulare solebat, nè præclare de illo sentiretur, hominum laudes deuotare volens.

Cap. 36.

Aliam quoque visionem eadem virgo de Ioseph habuit, quam illa suo mihi ore narrauit. Cum appropinquaret tempus resolutionis eius, mihi sanè lamentabile, ut quem illa precibus & lachrymis suis ab omni aduersitate protegere, & in rebus dubijs certum efficere consueuerat, Angelus Domini ait ad eam: Prepara te, breui enim itura es. Sciens illa, quid diceret, quippe quæ ea causa Dominum multo tempore summa instantia esset deprecata, Et quando, inquit, itura sum? Illo respondente, quòd admodum breui, subiecit virgo: Itane prior ego decessura sum, quam Ioseph? Respondit Angelus: Tu quidem illum antecedes, sed ille non multò post te sequetur. Tum illa, Dic mihi, inquit, quis vir est iste Ioseph? Respondit Angelus: Magnus planè est, & cui in ecclesia Steiueldensi nullus par sit. Illa commemorante fratres bonæ existimationis, qui tum erant apud Steiueldenses, sciscitanteque num illos omnes excelleret Ioseph, dixit Angelus: Hi quidem admodum boni sunt, sed nihil ad Ioseph. & quadam vocis contentione & seueritate utens, subiecit: Nemo par est Ioseph. Scias enim certissimè, Ioseph castitate & puritate animi & corporis, humilitate perfectæ, charitate summa, & patientiæ longanimitate præcellere vniuersos. multaque alia de eius virtutibus adiecit. Cum autem extremam vñctionem famulæ Dei, præsentè Ioseph, moestissimè adhibuissim, omnibus semotis, mihi soli dixit: Iam non multa deinceps tecum loquar: scio enim certissimè impletum iri, quod à Domino per Angelum didici, & ardentè concupiui. Itaque sub his extremis colloquijs nostris Ioseph tuæ charitati commendo, teque commoneo diligenter, ut modis omnibus caueas illum vnquam vel verbo vel factò perturbare. Infirmiati corporis eius humaniter subueni, & quibus potes modis ei opitulare, id pro compertissimo habens, quòd nemo illum impunè exacerbauit etiam in hac vita, ut nihil dicam de futura, vbi pœnas dabit sempiternas, nisi egerit poenitentiam. Nam & meipsam sentio hic diutius torqueri, quòd aliquoties turbauerim eum.

Cap. 37.

Eius eximia virginitas.

Sed quia virtutum beati viri mentio facta est, in quibus totius sanctitatis vis & summa consistit, operæ precium fuerit singularem virtutum signa, quæ ipsi & vidimus & audiuius, explicare. Castitas quidem post acceptam à baptismo vestem albam & immaculatam, tam in illo perfecta fuit, ut gemma virginum, castitatis lilium, pudicitia titulus, vas electum continentia, agnus innocens, & virgo virginum nostri temporis iure potuerit appellari. Virgo fuit cunctis sensibus suis, & quantum perpendere licuit, in hac virtute nostram ultra modum fragilitatem excessit. Si enim fuisset opus, etiam in diuinis deuotarum foeminarum, vñ virorum, ministerio vtebatur. Non ego hic ministerium foeminarum, quantumcunque sanctarum, sacerdoti ministrantium commendo, sed oculos sacerdotis lacte lotos, ita repletos & absorptos à spiritu, ut non discernere mulic-

mulierē à viro, aut si discernere, nihil per aspectū in cor purissimum humanā fragilitatis irrepisse, quid ni commendem? Addam maius aliquid. Volens aliquandō meridiē somnum in lectulo capere vir castissimus, in eo lecto cubavit, in quo iam foemina dormiens iacebat. Quā cum illo dormiente esset expergefacta, viso viro, expavit, erubuit, aufugit. Ne hūc ego commendo virum in eodem lecto cum muliere cubantem, sed virum spiritalem, mulieris praesentiam non sentientem.

Humilitatem autem illius quomodo pro dignitate predicabimus? Cuius ille praecunctis virtutibus studiosissimus fuit, audiensq; Christum dicentem, Discite à me, quia mitis sum & humilis corde: tanquam verus veri magistri discipulus, corde, voce, gestu, habitu, agendo, patiendo eā expressit, adeoq; hāc in illo virtus emiuit, ut cum omnes cunctis virtutibus superaret, humilitate ceteras in seipso virtutes & humanū modum excederet. Facile hoc persuaderi illi posset, qui vocem modumque loquentis audisset, & quam promptus ille fuerit accusator sui, aliorum excusator, quam verecūdis reprehensor, ubi posceret necessitas. Nunquam iactabat ille bona sua, aliorum semper predicabat. Si quando in faciē laudatus esset, illam laudem miris modis irā nouerat eludere, ut nonnunquam etiā id, quod vidissemus & audiuissemus, adeo nobis excuteret, ut illi virtutē inesse vix crederemus. Quoties autem apud nos sui faciebat mentionem, se opprobriū hominum, & abiectionem plebis, se numerū tantum & fruges consumere natum, pomum sylvestre putridum, omniumq; onus appellabat. Gestus omnium membrorum eius simplicissimi erant, ut nihil in eis insolens, aut quod singularitatem praeseferret, conspiceretur. Compungor, frater charissime, aut quod singularitatem praeseferret, conspiceretur. Compungor, frater charissime, dum te cōtemplor oculis cordis mei, lugeoq; tam me tuū dissimilē. Caput tuū humiliter submissum erat, oculi tui planē columbarum, nihil noxiū affererēs in domiciliū cordis tui. Genae tuae, instar turturis, humilitate depressae, virginei pudoris verecūdia rubicundae. Incessus pedum tuorum moderatus & simplex, nihil omnino vel superbiae, vel leuitatis admittens. Si quē sibi offensus putaret, sine personarum acceptione facilius se ad petendā veniam in genua submittebat, voce humilissima sibi ignosci petens. Vestes eius nec delicatae, nec sordidae, tamē ad sordes propensior videbatur. Multis annis non vidimus eum nouo utentē cucullo, quod tamen ille non humilitati, sed imbecillitati corporis tribuere solebat, afficiens se noua vestimenta propter pondus ferre nō posse. Quod et si verum erat, maximē tamē humilitate id illum fecisse nouimus. Nouis tunicis aliquandō usus fuit, sed saepius & libentius vetustis, quae sartas habent manicas. Vestem pelliceam, qua solebat uti diutissimē, suis interdum manibus panno laneo, quē verueto sarcire solebat: cumq; frater ei familiaris id reprehenderet, aiebat: Ego meliori dignus non sum. Calcei eius nulli erāt arte cōfecti, plerunq; veteres, & quibus alij iam vsi essent: in quibus si quid superbum in anteriori parte inesset, ad lignum vel lapidē eos allidebat. In cūctis eius actibus nihil erat, quod cuiusquam boni hominis oculos offenderet, quippe ē quibus sanctitas reuereretur. Totus ille sibi ex animo viluerat, & quod apud se intus erat iudicio suo, foris etiā alijs ostendebat. Quā igitur ratione laudem ab alijs expereret, cum eā ipse sibi negaret? Immo verò non solum non laudari ille volebat, sed etiā vilipendi cupiebat, quod equidem certo declarabo exemplo. Eunti illi aliquandō rusticus occurrit: quē ille salutās, flexis genibus sic orauit: Quaesō ut facias id, quod petiturus sum abs te. Illo respondētē se id libenter facturum, adiecit: Cade obsecro maxillam meam. Territus rusticus res insolente, quae fuit cur id peteret. Respōdit ille: Dignus planē sum, qui cedat in facie, cum sim putre cadauer. Hoc quidem ille rusticus narrauit vni ex sacerdotibus nostris. Quod ubi nos resciuimus, factum viri stulti propter Christū, sed prudentis in Christo, agrē tullius, non id humilitati, sicuti oportuit, sed stultitiae eius adscribentes. Igitur reprehensus est à nobis, at ille ut in viam nos reduceret, Et quo alio, inquit, dignus sum impurum cadauer, quā ut cedat in faciē? Docuit ea nos, doceat & lectorem plena humilitatis responsio, quid de seipso vir beatus sentiret, nec ausi simus dicere stultitiam, ubi tanta humilitatis sapientia apparet, maximē quādo perfecta humilitas absq; stultitia nota in eorum oculis, qui humanam venantur gloriā, aut vix, aut ne vix quidem seruari potest. Humilissimi autem facti penē apud omnes, qui illum nouerant, adeo viluerat, ut nullam eum laude dignam putarent. Multo enim magis ille optabat stultus quā sanctus haberi, cum esset humilissimus omnium, quorum nos notitiam habemus, nō solum coram hominibus, qui falli possunt, sed etiā corā faciē tua Domine IESV, qui falli nō potest. Laudemus porrò charitatem eius, quae omnium radix est virtutū, sine qua non potest virtus vlla meritò appellari. In hac virtutum radice omnes virtutes suas plantaue-

Cap. 38.

Humilitas

eius infi-

gnis.

Matth. 23.

In egra oti

vobis

Gestus eius.

Cap. 38.

Humilitas

eius infi-

gnis.

Matth. 23.

In egra oti

vobis

Calcei.

In egra oti

vobis

rat Ioseph noſter. Dilexit ille re vera Deum, dilectus Deo, propter quem corporis voluptatem caſtitate, mundi gloriam humilitate calcauit: propter cuius verba labiorum vias duriffimas cuſtodituit, ingrediens per anguſtam portam humilitatis, paupertatis, laborum & dolorum: nec tamen vel ob contemptam voluptatem, vel ob quamlibet toleratam afflictionem aliud expetiuit præmium, niſi vt faciem videret tuam Domine IESV. Tibi, tibi ſoli dixit cor eius, charitate tua vulneratum, Exquiſiuit te facies mea, faciem tuam Domine requiram. O quotiès & quàm ab imo ductis peſtore gemitibus etiam nobis præſentibus te ſuſpirabat bone IESV? quàm dolebat miſeria miſerabilis Babylonis huius, & abſentia vultus tui? Adeò verò etiam proximi charitate feruebat, vt probè nõſſet & gaudere cum gaudentibus, & flere cum flentibus. Intantum ille tum corpore tum animo afflictis condolebat, vt mitiſſimum & benigniſſimū cor eius, omnium meſtorum, infirmorum, & qualibet miſeria laborantium cõmunis quædam domus hoſpitalis videretur. Vidi ego aliquandò, cùm fratres quidam ſuas ei tentationes & moleſtias exponerent, tanta illum cõmiſeratione affici, vt & vultus concideret, & manifeſta eum cordis defectio occuparet. Quibuſcunque potuit modis, condolendo, conſolando, orando afflictorum portauit onera, vt legem Chriſti, quæ charitas eſt, adimpleret. Dederat illi Dominus gratiam bonam, & linguam eruditam, vt ſciret ſuſtentare verbo eos, qui lapſi fuerant, & quorum veſtigia nutabant: atque ex his, quæ paſſus erat & quotidie patiebatur, afflictis omnibus omnia ſe facere nouerat, tum à ſancto ſpiritu, tum ab experientia in omnibus inſtitutus: nec quenquam, charitate impellente, à ſe alienum aut extraneum reputabat.

Cap. 40.
Excellentia
patientia.

Morbi va-
rij affligunt
eum.

Cur nihil ſi-
bi indulge-
re voluerit
etiam valde
imbecillus.

Vt verò ad eius quoque patientiam veniamus, crucem ſuam tanquàm ex duabus compactam lignis, externa afflictione & interno dolore, quotidie ferebat, inſiſtens in veſtigijs Domini ſui. Videbatur flagellis & verberibus vndique cinctus vir miræ innocentia, vt omni ex parte eius patientia exerceretur. Multigena ei Dominus flagella adhibuit, vt omnigenis poſtea in calo gaudijs afficeretur. Multis, & quotidianis, ac penè continuis vexabatur morbis, debilitate ſtomachi, doloribus capitis, defectione cordis creberrima: demptis alijs ſæpè ſuperuenientibus ægritudinibus. Affixit etiam eum Dominus, non permittendo, vt corporis cõmodis, cibo, potu, equo aliquò profecturus, molli ſtrato vteretur: ita vt ſæpè eſuriret & ſitiret, nec tamen liceret ei ſumere cibum illum & potum, quem expetebat. Erat ſanè omnibus non mediocri admirationi, quòd viderent eum fame & ſiti laborare, nec tamen capere cibum & potum, quem ordo ſiue inſtitutum permittebat. Interdum fatigatum illum ex labore, extra monaſterium agentem, amici eius molliori lectulo fouere volebant, ſed ille reiecto lectulo benè compoſito, in ſolis ſtraminibus debilis cubabat. Rogatus quandoque, quid cauſa eſſet, quòd cibos lautiores & lectos molles tam imbecillus corpore non admitteret, paucis reſpondebat: Ieſus prohibuit. vel: Ieſus non permittit. Equo vel curru anis propè duodecim vſus non fuit, neque in niue, neque in pluua, non in æſtu aut frigore, ſed quanuis difficilia itinera pedes conficiebat, exiguo ſcipione imbecillia membra ſuſtentans. Feciſſe autem id eum voluntate diuina, eiufmodi exemplo didicimus. Ibat aliquandò ad chortes eccleſiæ noſtræ, aſſumpto fratre, ei valde familiari. Habebant autem duo vnum duntaxat equum, quem manibus ducebant. Cumque paululum progreſſi eſſent, ait Ioseph: Vix poſſum vltra progredi, adeò laſſus ſum. Hortante eum fratre, vt equum aſcenderet, reſpondit: Non poſſum. At tamen fratre importunè vrgente, tandem equum aſcendit: ſed paulò poſt tam grauiter equus offendiſt, vt ægrè poſſet à caſu ſe tueri. Itaque ait fratri: Nonne dixi tibi, non poſſe me equo ſubuehi? Tum frater, Quæſo, inquit, denuò tentemus. Aſſenſit Ioseph, ſed equus multò citiùs grauiùs impegit, ita vt fratri diceret Ioseph: Sine me ab equo deſcendere, nè deterioriùs corruam. Admirans frater, & tamen quid ageretur ignorans, Etiam terriò, ait, in nomine Domini periculum faciamus. Ego ſuſtentabo te, nè poſſis ex caſu detrimentum accipere. Vix ille verba finierat, & cùm equus vellet procedere, totus corruit, & ſeſor, licet fratre ſuſtentante, vix illæſus euasiſt. Tum frater cernès ſe totiùs voto fruſtrari ſuo, obnixè rogauit eum, vt quid ſibi hoc vellet, explicaret. Et Ioseph, Crede mihi, inquit: Dominus Ieſus prohibuit. Alioqui putas me non perindè vt alios, vſurum cibo, potu, equo, niſi Dominus vetuiſſet? Illo ergò iubète, hos ego peculiariter ſuſtineo labores. Sic ille ad mortem vſque Domini IESV fuit conſtrictus legibus, vt eius exemplo nec equis, nec curribus veheretur. Interim verò non deerant præter alios, etiam quidam in fratribus, qui per contumeliã ei obijcerent, quæ ſæpè poſſet comedere, nec tamen labo-
rare:

rare: non attendentes stolidi, omni labore molestius id ei accidere, quòd non posset laborare: & quauis inedia acerbius, quòd ieiunare nequireret, Domino illi etiam in Quadragesima non parcente, vt vel tunc posset cum pueris alternis diebus ieiunare. Porro etiam teterrimus satan quantum potuit molestus ei fuit, modò in corui, modò in felis specie ei oranti apprensus, nunc cucullo à tergo eum trahens, vt à precibus eum impediret, aut certe improuiso metu concuteret, quem aliter ad assentiendum suæ malitiæ permouere nequiuisset. Exercebatur quotidie in his alijsque multis fortissimi athletæ patientia, & vtroque homine dimicans, cælestis præmij coronas sibi texebat.

Infectus ei est malignus demon.

Libet iam aliam supra dictæ Christi ancillæ de nostro Ioseph exhibitam reuelationem subiungere, summam sanctitatis eius laudem haud dubie continentem. Cum ecclesia Steiueldensis magnis quateretur aduersitatibus, & à solo Deo esset expectandum remedium, virgo hæc Elizabeth (quæ propter spirituales amicos, quos in ea habebat, non minùs quàm propriam ecclesiam eam diligebat) coepit eius perturbatæ causam in se recipere, & neque nocte neque die à precibus & lachrymis cessare. Expertus loquor. Fuit ea virginis Christi consuetudo, vt quoties pro causa aliqua Dominum deprecari coepisset, non desineret, donè certam ab eo consolationem obtineret. Instanti itaque precibus & lachrymis multis, apparuit ipse mœrentium consolator, aitque ad eam: Quid ita pro ecclesia Steiueldensi clamas ad me? Putas ne illius me oblitum? Certissimè noueris, in ea iam germinare liliu, quod te quoque dignitate præcelleret: quod quandiu fuerit in ea ecclesia, illa perire non poterit. Hoc lilio quem Dominus significare voluerit, satis declarant crebra miracula, quibus Ioseph nostrum exulit non solum vltra omnes fratres eius, sed etiam supra ancillam hanc suam, virginem egregiam, ita vt in omnes fines terræ huius lilij odor sese diffuderit.

Cap. 41.

Laudatur à Deo.

Adiungimus huic aliud alterius Elizabeth, virginis non minùs sanctæ testimonium. Celebrabat aliquandò sacerdos eximius Ioseph noster sacrosancta mysteria, asperrima quidem hyeme, sed solita prolixitate & suauitate. Sub Canone stabat manibus eleuatis, nec tamen sentiebat acerrimum frigus, quod alijs locis & temporibus magnam ei molestiam afferre solebat. Ad eum erat extra se raptus, vt sensus corporei suis destituti essent officijs, oculi nil cernerent, aures nihil audirent, manus insensiles essent. Adfuit tunc hæc virgo optima existimationis, purissima simplicitatis & castitatis eximia, maximeque admirabatur sacerdotem Domini tam longo temporis spatio illo immani frigore nihil affici. Tum verò Dominus aperuit oculos admirantis, & maiori miraculo admirationem eius absoluit. Vidit enim Dominum IESVM ex vna parte, & beatissimam matrem eius ab altera ad stare sacerdoti nostro, eique ceu charissimo ministro sua exhibere ministeria, Domino IESV tenente manum eius dextram, sinistram sanctissima matre eius, eoque contactu vtranque manum calefaciente, frigusque temperante. Ità factum est, vt tot horis homo debilis in tanto duraret frigore, (quod alioquin ferre non potuisset) nec igni manus admoueret, nec vel contrahendis digitis, vel aliquo signo se frigere indicaret, immò nec peractis mysterijs in manibus algoris extaret signum aliquod. Itaque etiam si reuelatione id patefactum non esset, satis hinc constaret Dominum IESVM, itemque sanctissimam matrem eius, illi adfuisse, eiusque digitos calefecisse. Perfectis inde sacris Missarum sollempnijs in feruore cordis & corporis refrigerio, ad angelicum sacerdotem virgo illa sancta accessit, eique quid vidisset indicauit. At ille, vt semper humanæ laudis auram prudentissimè declinare solebat, Ego hoc, inquit, non vidi: sed cum non sentirem frigus, cogitavi posse id fieri. Adjiciam aliud isto non inferius, quod à teste fide digno & celebris famæ accepimus. Visa fuit aliquandò beatissima Virgo & mater Domini suo ministro cum aureo calice, in cuius medio erat crux aurea, ad stare, cum eius vnicum filium in matris honorem Deo patri offerret, & tandem diducto sacerdotis pectore vnà cum cruce & calice in illud se recipere. Nec sanè apud me magnam habet admirationem, eam in illud pectus visam fuisse introire, in quo dilectionis affectu & iugi commemoratione perpetuò retinebatur.

Viso cuiusdam sanctæ virginis.

Viso cuiusdam.

Volo iam aliud dictæ virgini & nostro Ioseph comune referre miraculum, nobis vtriusque testimonio compertum. Percusserat Dominus seruum suum, immò prædilectum filium, morbo & graui & diuturno, ita vt omnibus omnino ad mortem tendere videretur. Venit igitur virgo Christi, vt suum visitaret infirmum, quem fortiter amabat, vt extremum vale diceret morituro. Decumbebat ille tunc, Deo sic disponente, in quodam castello, vbi Dei famulis vtriusque sexus liceret ad illum accedere. Veniens autem Christi virgo, amicum quidem languentem humanitùs miserata est, sed multò plùs

Cap. 43.

rò plùs doluit & ingemuit non sibilicere præcedere, aut faltem comitari ad dilectum Dominum proficiscentem. Collecto igitur spiritu, credens Domini misericordia etiam eum, cuius iam desperata vita esset, posse ab ipso mortis aditu reuocari, orauit Dominum IESVM instantissimè, vt seruaret vitam iam à vita abeunti. Tandem illi sic oranti, & in precibus vigilanti Dominus apparuit, dicens: Audiui preces tuas, & propter te vitæ eius quinque adieci annos. At illa: Si exaudisti, inquit, preces meas, quæso Domine, vt non quinque, sed duodecim annos addas vitæ illius. **Quantulum enim sunt quinque anni?** Equidem his contenta non sum. Dominus verò, noiens contristare delicatæ filiæ spiritum, Ecce, ait, do illi annos nouem. nam duodecim annis haudquaquam volo illum hîc permanere. Illa nihil dubitans de visionis veritate, infirmo Ioseph eam exposuit, alijsque planè diuersum sentientibus, dixit non iam mortuum Ioseph. & sic etiam re ipsa euenit, conualescente illo contra omnium expectationem, & tot annis, quot dixerat Dominus, nobiscum in hac vita durante.

Diuinitus adduntur grauius de cubenti nouem anni vitæ.

Cap. 44.

Et quia in virginis huius mentionem incidi, quo sine hinc exierit, paucis annotabo. id enim pertinet ad commendationem nostri Ioseph. Beata hæc virgo sponi sui præsentiam ardentè suspirans, sine intermissione summoperè rogabat eum, vt ante Ioseph emigrare ipsi liceret ex hac vita. Non despexit Dominus preces ancillæ suæ, præstititque ei quod volebat. **Qua** autem hora illa spiritum reddidit, beatus Ioseph Missarum solennia agebat, nihil comperti habens de obitu illius. Et ecce inter ipsa sacrosancta mysteria adsunt angeli, eique sanctæ virginis animam exhibent, aiuntque eam à corpore discessisse. Et ille quidem contristatus eius decessu, sed præsentia exhibitâ exhilaratus, completo Missæ ministerio, omnibus qui aderant virginis obitum denuntiavit, familiaribus secretè exponens, vnde eum ipse comperisset.

Sub Missa videt animam sanctæ virginis.

Cap. 45.

Stetit aliquandò Ioseph noster iuxta altare, habens in manu sua librum altari impositum, quem meditabundus legebat. Eadem hora quidam nostræ ecclesiæ frater conuersus, quem diligebat Ioseph, superuenit, respiciensque Ioseph stantem, vidit vultum eius instar Angeli luculentum, & verticem capitis eius similem carbonibus ignitis & ardentibus lampadibus. Testimonium hoc omni exceptione maius est propter viri simplicitatem & innocentiam, & nos scimus illud verum esse. Interim cogitemus nos quoad possumus, quale Domino holocaustum per id tempus fuerit spiritus Ioseph, quanto eum igne intus inflammârit spiritus sanctus, quando foris etiam in corpore tantus ardor apparuit. Habemus & alterius fratris testimonium: sed mihi prius dicendum est, quod ipsius Ioseph relatione mihi compertum est. Cæperat exponere Cantica canticorum, mirantibus nobis, & tum intra, tum inter nos aut temeritatem aut simplicitatem eius valdè reprehendentibus. Per multi enim nondum noueramus, vitam & actus eius aut ipsius Domini IESV, aut beatissimæ matris eius institutione in omnibus dirigi. Cum autem aliquandò oblata occasione de hac re familiariter cum eo conferrem, ille non habens quo se excusaret, coactus est dicere id quod erat. Ait igitur: Non ego vel temeritate vel simplicitate deceptus, quasi ignorem quantam ingenij vim hoc opus reposcat, illud suscepi, sed matre Domini me adhortante. At ego sermone tam breui, licet vero, minimè contentus, modum reuelationis accuratius inquisiui. Tum ille: Videbam, inquit, matrem Domini ferentem manibus elegantem & amplam scutellam, in cuius fundo parum erat olei. Arridens autem illa mihi blandissimè, sic ait: Exiguum hoc oleum tibi exhauriendum relictum est: mox id clariùs exponens, adiecit: Quandoquidem Cantici canticorum liber multorum expositionibus penè exhaustus est, hoc parum, quod instar olei huius superest, tu ad meî commendationem exhaurire debebis. Tantæ ergò Virginis adhortatione & autoritate fretus, laborem mihi intolerabilem suscepi, malens hominum ignorantia, quam matri Domini displicere.

Viso cuiusdam fratris.

In visoue iubetur exponere Cantica canticorum.

Cap. 46.

Subijciendum hîc est testimonium aliud, quod difficile quidem credi possit, sed non vnus est duntaxat. Aggressus Ioseph exponere Cantica canticorum in persona matris Dei, in locum solitarium secessit, vbi nec clamantiù strepitu impediretur, nec facile ab alijs inuiseretur. Ibi ille sapissimè, quotidianæ infirmitatis suæ oblitus, tanta spiritus vehementia rapiebat, tanta contemplationis dulcedine fruebatur, vsque adeò scripturæ, quam tractabat, nequæ inebriabatur, vt miseri corpusculi prorsus immemor, cœnæ vel prandij horam, quam anxius cum puerulis prauenire solebat, aut non cogitaret, aut ignoraret omninò. Tadio nonnunquam affecti fratres, qui refectorio ministrabant, cum etiam ad secundam inseruientium mensam non veniret, ibant ad locum

Vide lector admiratione digna.

cum solitudinis, ubi illum manere cognouerant, & cum non inuenientes, vel potius presentem non videntes, nimia expectatione perturbati, verbis durioribus inculpabant eum, putantes eum ibi non esse, recedebantque indignabundi. Quos ille suo tempore subsecutus, cum venisset ad eos, ordine eis commemorat ut ea quae dixerant, monuitque blanditer animi commotiones comprimere, & a verbis incompolitis abstinere, si iram Domini IESU & matris eius curare vellent. At illi nimia admiratione affecti, Unde, inquit, sermones nostros & animi commotionem scire potuisti, cum te illic presentem non viderimus? Ille vero, ut eos certiores efficeret, respondit: Ego verba vestra non ab alio didici, sed hisce meis auribus accepi, a quibus oro, ut deinceps abstineatis.

Nec id semel contigit, ut praesens a praesentibus non cerneretur. Deuotione fratris, qui refectorio seruiebat, & familiaritate fretus, in ipso refectorio locum sibi delegerat, ubi a prandio astate, & a coena hyeme toto, penè die potuit contemplationi & lectioni vacare. Ibi nonnunquam ab illo fratre & intrante, & exeunte, & ianuam claudente visus non fuit, ita vt intrans ille summo perè miraretur, se non inuenire quem illic reliquerat: rursusque reuertens non minus stuperet se eum ibi cernere, quem se putabat illic nequaquam reliquisse. Ostium enim illud sic claudebatur, vt ab eo, qui intus esset, aperiri non posset, nè quis putet eum fratre ignorante & egredi & ingredi potuisse. Unde etiam aliquando exiturus frater, & ianuam clausurus, cum eum non videret, & tamen fieri posse existimaret, vt esset illic, sicut heri & nudius tertius, aperta voce dicebat: Si hic ades, o Ioseph, manifestum te exhibe, nè clauso ostio exire non possis. Tacente Ioseph, frater iam clauem se se inferebat. Tum Ioseph exclamans, Noli, inquit, claudere iam enim tecum egrediar. At ille vehementer admirans, Si te, ait, me egrediente posthac non prodideris, toto die oportebit te intus inclusum permanere. Ioseph autem more suo dissimulare volens, quod negari non poterat, Et quare, inquit, me non vidisti, sedentem in conspectu tuo? Hac ego ex fratrum Steinueldensium ore accepi, nè minus fide digna putentur, si in tertiam vel quartam personam transierint, priusquam scripta fuere. Nec rarum, immò propè quotidianum fuit, vt per omnes monasterij latebras quaereretur, nec tamen reperiretur, atque tandem mirantibus illis, qui eum quaesierant, quando ei visum fuit, eis se presentem exhiberet. Potest hinc animaduerti, quam subtilis eius spiritus fuerit, & quam sublimiter ad illud incircumscriptionum lumen accesserit, atque in secretissimum Domini sanctuarium introierit, quando etiam adhuc corruptibile corpusculum eius ad eam pertigit subtilitatem, vt a praesentibus videri non posset. Adiurat sponsus in Canticis filias Hierusalem, nè suscitent, neque cuiuslibet faciant dilectam, donec ipsa velit. Quid verò aliud etiam hic videtur dixisse sponsus, dilectum suum etiam corporaliter abscondendo, quam nè suscitaretur ab inquisitis, neque cuiuslibet nisi volens cogeretur? Quid autem mirum, si is horam prandij non sentiat, qui gustat & videt quam suavis sit Dominus?

Disponente Domino, morabatur aliquando Ioseph in monasterio quodam, multis ijsque diuturnis molestijs & vexationibus exagitato, crebrisque virga Dominicae ictibus ad extrema perducto. Nomen monasterij idcirco reticemus, nè quem infamare velle videamur. Morus ergo misericordia Ioseph ob eius monasterij contritione, in quo conterebatur & ipse, in ualidam causam orator validus, & non in legibus hominum, sed in lege Domini, quae charitas est, peritissimus aduocatus agenda suscepit: sumptuosque thuribulo orationis incense, & hausto igne charitatis ardentis, inter Deum uiuentem & homines peccatis mortuos medium se obiecit, seueri iudicis sententiam steterere conuincens. Cumque in hoc rotas esset, tandem Dominus Iesus venit ad eum, sed valde terribilis, & vindex acerrimus, ferens manu securim acutam, tanquam illam ecclesiam radicibus excisurus. Territus ille supra quam dici queat, ad tam horrendum Domini aspectum, pius intercessor pauens & tremens ad eius genua se aduoluit, & quibus potuit lachrymis & precibus, comminantis manum retinere tentauit. Dominus autem voce seuerissima, Surge, ait, & vide pro quibus intercedas. Aspice quam totus hic locus nihil uiriditatis habeat, nisi quantum occupant pedes tui, & vide cui causae patronus accesseris. Surgens Ioseph, & cognoscens vera Dominum dicere, iterum humi se abiecit, nec cessauit orare Dominum, donec illo non nihil placato, uocem eiusmodi ab eius ore accepit: Ista quidem ecclesia indignam se misericordia reddidit, sed propter te manus iustissimae uisionis meae suspenditur ad tempus. Hac nos ab ipso Ioseph audiimus, cuius testimonium credibilia facta sunt nimis.

Iam

Cap. 47.

Licet praesens, tamen non videtur.

Cap. 48.

Cap. 2. & 3.

Cap. 48.

Dominus Iesus apparuit ei.

Fleuit iram illam precibus suis.

Cap. 49.

Vir sanctus
à suis negli-
gitur.

Iam porrò breui capite explicabimus beneficia Dei, quibus vltra humanam naturam auctus fuit noster Ioseph. Decubuit aliquandò, vt putabatur, è solito morbo suo: sed vt postea verius compertum est, languebat amore, charitatis telo vulneratus. Iacuit autem in lectulo suo totum triduum, nec interim quisquam ad illum visitandi causa accessit. Solebat enim ipse hoc crebrò mihi dicere, adeò nonnunquam omni se hominum gratia fuisse destitutum, vt alijs quicquid ageret, prorsus displiceret: alijs, quicquid etiam ei accidisset, curæ non esset. Tandem venit ad eum frater quidam, cuius iam sapè, tacito eius nomine, mentionem feci, inuenitque decubentem, aitque ad eum: Quid ita hic iaces? Languco, ait ille. Et frater, Quanto, inquit, tempore sic langues? Respondit Ioseph: Triduum est, quòd è lectulo non surrexi. Sciscitante fratre, an non coactus esset necessitate naturæ interdum surgere: Scio, inquit, me triduum non surrexisse, sed quæso te subleua me, & vide num quid fortè humanum passus sim nesciens. Hoc autem ille dicebat, vt fratrem ab huius secreti admirandi inquisitione auocaret. Sustulit ergò eum frater è lecto, sed nihil prorsus indecorum comperit. Tum verò scire volens, quid hoc esset rei, quippe qui iam consuetudine doctus erat eius rimari secreta, nihilque sine causâ circa illum fieri, Rogo te, inquit, nè abscondas à me hoc mysterium, quòd totum triduum hic iacens, nullam naturæ necessitatem expertus es. Respondit Ioseph, fratris familiaritate victus, & precibus: Cùm ego naturali morbo afflictus decumbo, naturæ necessitati perindè vt cæteri parère cõpello: quandò verò Dominus IESVS aliquem mihi languorem immittit, ab omnibus naturæ necessarijs liber sum. O si videre nobis liceat, gustare quoque & experiri, qualis fuerit hic languor, qui tantas viri etiã corruptibili corpori subministravit. O si hoc languore mori contingat. Benedictus es tu, Domine IESV, pater rectorque naturæ, qui abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulo tuo Ioseph.

Cap. 50.

Addò aliud, non minùs mirabile & naturæ vsum excedens. Diximus iam antè, in tanta corporis debilitate beatum virum, cùm esset in itinere, nec equo, nec vllis vehiculis vsus. Itaque solebat paruum secum ferre lagunculam, quæ tres aut quatuor caperet haustus, vt si nimio labore & estu defatigatus, progredi non posset, corpusculum exhaustum non nihil refocillaret. Porrò appropinquante corporis eius resolutione, cum quodam admodum religioso viro, laico tamen, iter agens, cùm planè deficeret viribus, confedit, & lagunculam sibi porrigi petijt. Dicente autem socio, eam planè exhaustam esse, ille respondit: Fac mihi, obsecro, calamos duos, quos per os laguncule vsque ad eius fundum immittam, si fortè guttam aliquam extraham, quæ me paululum refocillet, prorsus iam deficientem viribus. Tum ille, quauis sciret nihil humoris relictum in laguncula, tamen paruit ei, & calamos porrexit. Quos ille mittens in lagunculæ fundum, tantum hausit vini, quantum calamis hauriri potuit: dixitque socio: Accipe etiam tu, & bibe. Credens ille deceptum fuisse, admouit ori lagunculam, sed cùm nihil sequeretur per calamos, comperit se vera dixisse: aitque ad Ioseph: Quis bibit ex vase prorsus vacuo? Respondit Ioseph: Tu planè nihil nôsti: acceptaque laguna, ait: Verre in aliam partem, vt inuenias. bibitque ipse secundò, & indè porrexit ministro. Et ille quidem denuò tentauit, sed frustra. Ioseph verò iterum cum quadam iucunditate exprobrans ei, quòd nihil acciperet, accepta laguncula, etiam terriò indè bibit, nihil penitus inueniète ministro, quia reuera naturaliter nihil illic vini erat. Quòd autem vir plenus gratia vinum indè hausit, illius virtute factum est, qui cuncta fecit ex nihilo, qui hoc miraculo voluit cohonestare electum suum. Mirentur alij elementorum mutationem, absentium cognitionem, præscientiam futurorum, morborum curationes (Sunt enim hæc admiratione digna:) ego nihil horum perindè admiror, quam ex nihilo factum aliquid.

Cap. 51.

Porrò verò etiam spiritu prophetico seruum suum Dominus ornatum voluit. Nam cùm dissolutionis eius tempus optatum immineret, eodem anno quidam ex fratribus post nocturnas laudes, cæteris quiescentibus, in templum ingrediens, (Abfuerat enim ab illo officio) cœpit preces easdem Deo offerre. Et ecce à latere audit in medio monasterio edi sonum vehemètem, ita vt corpus horrore, cor metu ingenti corripereetur. Mirabatur autem vndè tantus eo loco posset excitari sonus, vbi nihil esset, cuius ruina eiusmodi sonum exprimeret. Expletis tandem precibus, non sine admiratione recessit, misitque Dominus in cor eius, vt id quod audierat, ad Ioseph referret, si fortè posset ex illo eius rei discere mysterium. Igitur manè venit ei obuiam Ioseph, cui quid audisset indicauit, petens ab eo doceri, quid sonus tam ingens portenderet. Subiit Ioseph,

Mira sanè
sunt hæc, ex
laguncula
vacua hauriri
vinum.

seph, aitque illi: Ego tibi aperiam rei huius significationem. Eo loco, quo extitit strepitus ille, quidam suo tempore sepelietur, ad cuius monumentum magnus erit hominum concursus, & frequens strepitus. & cum scias eo sono, quem audisti, præsignificatū. Impleta verissimè est hæc propheta. Ipse illic tumultatus est, & certatim ruunt populi, fanitatis remedia expetentes, aut cernere cupientes mirabilia, quæ per eum Dominus velit operari. Multis etiam annis antè prædixit, ecclesiam Steinueldensem multis afflictionibus fatigandam: quod re ipsa plus satis iam comprobatum est. Promisit etiam post has tempestates eidem ecclesie tranquillitatem & felicia tempora, quæ spe & desiderio sustinemus & præstolamur, nihil de prophetæ veritate ambigentes.

Felicis etiam resolutionis suæ tempus ipsi non fuisse incognitum, quibusdam indicijs declarauit. Circa idem tempus, quo sepulturæ suæ locum prædixit, ad quosdam fratres accessit, qui magis ei familiares erant, quibusq; ille pro singulari erga Deum deuotione fidentiùs quadam sua secreta communicabat. Nihil enim dubito sciuisse illum, quæ vel fuisset vel esset singulorum fratrum vita. Venit enim ad quendam fratrem, qui mihi nō minus notus est, atque ego ipse: qui in mundo primæ iuuentutis dies exegerat, priusquam religionis acciperet habitum, dixitq; ad eum: Quoties hunc psalmi versum profers, Bonitatem fecisti cum seruo tuo Domine, meritò debes magnam cordis deuotionem adhibere. At ille non intelligens, respondit non solum illum versum, sed etiã preces omnes cum magna deuotione dicendas. Tum Ioseph volens ei melius explicare mentem suam, & eum tum ad sui cognitionem, tum ad agendas Deo gratias incitare, ita subiecit: Est & alius alterius psalmi versus, quem itidem debes singulari semper attentione & deuotione proferre. est autè hic: Quia misericordia tua magna est super me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori. tanquam diceret Ioseph fratri illi: Intellige hæc esse Dei bonitatem, quam fecit tecum, quòd eruit animam tuam ex inferno inferiori, in quo iam eras per malam vitam tuam. Stupebat his auditis frater, vitam suam reuelatam beato viro, cum sciret eum ab homine illam minimè didicisse. Verum non ad hunc, aut eius similes, sed ad alios maioris innocentie & deuotionis fratres accessit Ioseph, imminente obitu suo tempore, eisque supplices preces offerens, Ecce, inquit, cuiusdam sacerdotis amici nostri finis appropinquat: rogo vos propter Deum, vt illi precibus vestris Domino commendetis. Illis quærentibus quis esset, non aperuit, sed tantum ait: Breui re ipsa comperietis, quis sit.

Libet etiam ad infirmorum & tentatorum consolationem quædam etiam commemorare de beati viri tentationibus & infirmitatibus, quibus virtutes perficiuntur. Appropinquante tempore decessus sui, inuitatis eum Dominus tentationibus affligi permittit, quas antea expertus non erat. Nec reor alia causâ permisisse, nisi vt humilis humiliaretur adhuc, & iustus iustificaretur adhuc. In alijs alia ratio fuit, putà vt scirent etiam in tentatione sperare, & manum Domini nos non ad consumptionem sed ad consumptionem ferire. Fuit autè hæc carnalis tentatio, si cum nostris conferatur, parua quidem & propè nulla: sed comparatione angelicæ puritatis eius maxima videbatur. Permisit etiam Dominus alijs intolerabilibus sub diuinis mysterijs eum tentationibus cruciari, malo dæmone ei muscas & grandes araneas, quarum nobis est incognita magnitudo, exhibente, eiusq; piissimum animum affligente. Adeò verò hæc ei molesta fuere, vt propter ea nonnunquam ab altaris ministerio abstineret. Postea verò apud quendam ex sacerdotibus nostris eas vexationes miserandū in modum conquestus est, aitque se missum ad eum, vt ab ipso curaretur. Territus ille frater, vt qui se eius meritis longè imparem sciret, Quisnam ego sum, inquit, vt liberem te à tentationibus tuis? Respondit Ioseph: Equidem ad te missus sum, vt diabolus mihi insidiantem coërceas. Videns frater instantiam deprecantis, beati viri infestatorè dæmonem, non suis fidens meritis, sed Domino, adiurauit, nec eum postea talia passum cognouimus: Gratias tibi Domine, qui infestantis inimici iacula probationem fidelium tuorum esse voluisti, & non vulnera: qui talem tuis tribuis pro labore mercedem, vt nullum tuorum gaudeat hostis fuisse in triumphum. immò perpetuum eis das triumphum, vt sint exemplo fidelibus tuis, dum tentati in humilitate, liberati in tua charitate firmantur.

Habuit Ioseph noster iuuenem quendam admodum sibi charū, professione canonici cum regulari, in monasterio virginū Cisterciensis ordinis Domino seruientē. Is venienti Ioseph ad illud monasteriū, in diuinis ministrare solebat: præceperat autem ei Ioseph, ne post peracta Missarum solennia loqueretur ipsi, aut quippiam ab eo sciscitaretur, donec ipse prior ei locutus esset. Quadam igitur die cum post perceptā solitam gratiam

Prædicit euentura post obitū suum.

Cap. 52.

Psal. 118.

Psal. 87.

Prædicit obitū suū.

Cap. 53.

Sub mortē insolitas fert tentationes.

Dæmonum iacula vertit Deus suis in triumphum.

Cap. 54.

recederet ab altari, eam gratiam præter spem amisit. Ea re insolita perterritus, ut erat semper sibi ipsi suspectus, in gratiæ collatorem se quippiam deliquisse timebat. Sed cum nihil sibi conscius esset de culpa aliqua, incidit illi, velle fortassis Deum, ut secretum suum illi familiari suo aperiret, conuersusque ad Dominum, Domine, inquit, si tu vis, ut hoc secretum reuelum seruo tuo, iam per eius merita redde mihi consolationem gratiæ tuæ, quam perdidisti. Vix verba finierat, & ecce redit cum multa vehementia odor mirificus, qui ei subtractus erat, quo eum credimus quotidie fuisse refectum & detentum, cum in altari tam prolixè hæreret. Deinde accedens ad iuuenem, quid accidisset sibi exposuit, sed seuerè prohibuit, nè dum ipse esset in humanis, cuiquam hoc reuelaret.

Odor mirificus eum afficit.

Cap. 55.

Parcissimè edit, licet admodum debilis.

Venio nunc ad tempus illud, quod votis omnibus roties optauerat adesse, quo illum Dominus ad se euocare voluit. Illo igitur tempore propinquante, tota Quadragesima nihil ferè comedit præter panem simplicem, & calefactam ceruisiam, paucaque pira assa, cum tamen esset vel maximè debilis, & à nobis id mirantibus reprehendebatur. At interim nihilo minùs contemplationi, lectioni, scriptioni animo indefesso vacabat. Porro tertia Quadragesimæ Dominica, Domino illum oculis misericordiæ suæ respiciente, ut euelleret de laqueo pedes vniui & pauperis sui, venit ad Abbatem nostrum nuncius monasterij virginum Cisterciensis Ordinis, apud quas quandoquè vixerat Ioseph, petentium ut permitteretur per Quadragesimam apud ipsas diuina celebrare. Abbate verò & fratribus id renuentibus, quòd viderentur Ordinis statuta non permittere, ille spiritu futura prouidens, venit ad Abbatem, aitque illi Dei esse voluntatem, ut ad illas virgines mitteretur. Assensit igitur Abbas, fratribus de eius recessu conquerentibus, nec mediocriter dolentibus. Quibus Ioseph ait: Noueritis me post Pascha sine dubio reuersurum ad vos. Deinde pedibus suis iter ingrediens, celeriter venit ad illud monasterium, & cum in eius interiora esset ingressus, scipione, quo se sustentabat, terram consignauit, sepulcri formam exprimens, dixitque sororibus, quæ illic aderant: Hoc loco sepelietis me. Inde Palmaram die tam fuit robustis viribus præter morem suum, ut totum officium indefessus perageret, tantaque repleteret consolatione, ut ad agendas Deo gratias etiam sorores hilariter inuitaret. Tertio post die correptus febris, lectulo decubuit, in diesque acrius cruciari coepit. Passus autem stuporem mentis siue ecstasim, cum ad se redisset, se nihil ait proficere, Iesum se ad suas preces inexorabilem præbere. Quid id sibi voluerit, nos hæcenus latet. Hora verò obitus eius impendete, circumsedentibus valedicens, & in manus sui IESU spiritum commendans, erecto corde & vultu, migravit ad Christum. Corpusculum eius loco illo,

Designatum locum sepulturae suæ.

Abit feliciter è vita.

quem ipse designarat, humatum est, superiore nostro præsentè, & frustra rogante sorores, ut fratris nostri corpus nobis dimitterent, quem nos eis viuentem accommodassemus. Vbi autem id nobis renunciatum fuit, post fusas lachrymas, cum ad nos reuersi essemus, statim reperere corpus eius, nullis neque laboribus neque sumptibus parentes. Adfuit autem nobis Deus noster, & iubente Colonienfi Archiepiscopo, corpus eius è sepulcro eduximus feria tertia Pentecostes, cum iam in illo iacuisset à quinta feria Paschatis, loco palustri & naturaliter humido. Ad eò autem corpus illud incorruptum inuenimus, ut non solum nullus in eo appareret vermiculus, sed etiam ipsa cutis superficies illasa cerneretur. Tanto igitur accepto thesauro, facti sicut consolati, cum rediremus ad nostra, magnum vidimus concursum hominum circumcirca habitantium: qui cereos & cruces ferentes manibus, laudabant Deum in sancto suo, dicentes, Benedictus, qui venit in nomine Domini: moxque Dominus coepit mirificare sanctum suum edendis miraculis, & exaltando mirabiliter eum, qui suo iudicio se infra mortales omnes supra humanum modum abiecerat, omnique creaturæ subiecerat propter Deum. Occurrebant quidam ciues Colonienfes cum puero valde dentium dolore vexato: cuius cum tumentem genam sacri corpusculi feretro applicuissent, ilicò dolor euauit, & maxillæ tumor abcessit. Simili morbo liberatus est Henricus seruus noster in Besenich, fratris Ioseph nomine inuocato.

Corpus eius è sepulcro incorruptum transfertur.

Miracula.

Agnes puella, virgo Deo deuota, triennio ægrotans, anno vno & sex mensibus lecto decubuit, membris omnibus in corporis parte inferiori præmortuis. Illi per visum apparuit frater Ioseph, & manum suam illi imponens, promisit ei sanitatem. Repente illa adeò conualuit, ut quæ statuerat vesperi ad monasterium nostrum vehiculo proficisci, manè suis pedibus iter sanè difficile conficeret, & veniens ad nos, cum multis alijs, cunctis mirantibus, ad sacrificium accederet. Quidam ex nostris, magno deuotionis feruo-

Cap. 56.

Illustre miraculum.

feruo-

feruore accensi, noctu thecam sacri corpusculi aperuerunt, nec vllum sensere putorem: quascunque autem potuere, vestium particulas sibi pro benedictione sumplerunt, sanguinem recentem, ab innocentis viri ore stillantem diligenter absterferunt, non parum admirantes, in corpore iam septem hebdomadibus sepulto tam recentem potuissent sanguinem inueniri. Lauerunt etiam sacrum corpusculum aqua, quæ postea per multis sanitatem attulit. Totum autem corpus perinde ac si viueret, tractari & flecti potuit.

Cum sacrum corpus ad nos perductum esset, quidam apud nos fuit à parocia nostra, adeo phreneticus, ut à demone obsessus crederetur, multisque ea causa vinciretur funibus, ut qui nec ab vxore, nec à filijs manus abstineret, cadens & lacerans, quoscunque posset apprehendere. Porro in sacrosanctæ Trinitatis solenni die non nihil sibi restitutum, sedebat ad sepulcrum beati viri. Ait autem ad illum custos templi nostri: Credis ne posses te curari à Domino ob merita fratris Ioseph hinc sepulti? Respondente illo, se credere, custos adiecit: Inuoca ergo Deum, ut per merita eius tibi opituletur. Quod cum ille fecisset, custos iterum ait ad eum: Abi in domum tuam, certus te à Domino per merita sancti huius propediem liberatum iri. Abijt ille, & ab ea hora vsque in præsens in columis perseuerat. Eodem die venit ad nos mulier quædam à Dollendorp, ferens infantem, qui ea nocte dormiente ipsa, in cunis præsecutus obierat. Flens igitur miserandum in modum horis non paucis, tandem recordata beneficiorum, quæ præstaret Deus per beatum Ioseph fratrem nostrum, accepta fiducia, ita exclamauit: Tibi voueo, sancte Ioseph, si infantem hunc mihi viuum restitueris, me illum ad sepulcrum tuum cum oblationibus adducturum. Dixit illa, & infans, redeunte anima, paulatim moueri cœpit & oscitare. Id cernens mater, correpto infante, ad sepulcrum sancti Ioseph cum viro quodam, huius miraculi teste, per duo Germanica miliaria properauit: cumque infantem sepulcro eius imposuisset, is tum primum aperuit oculos, coloremque vitam & pristinum vigorem recepit.

Post dies octo venerunt parentes cuiusdam pueri, octauum ætatis annum agentis. Is ab equo decidens, in lignum durum humi iacens capite impegit, ita ut cranium non quidem frangeretur, sed cum integra cute compressum, concauum appareret. Parentes accurrerunt stupidi, puerum exanimem vltro citroque obuersantes, & modis omnibus explorantes, num quod in eo vitæ signum extaret. Sed cum nullum deprehendi posset, mortem filij multis lachrymis profecuti sunt. Tandem memores eorum, quæ faceret Deus per fratrem Ioseph, inuocatione facta & voto nuncupato, filium viuum receperunt. Id ita se habere, coram conuentu fratrum nostrorum iureiurando confirmarunt. Vir quidam sex annorum puerum adduxit ad sepulcrum fratris Ioseph, aitque: Ecce filius beati Ioseph. Fuerat ille puer valde oppressus rota currus, & diebus quinque iacens sine sensu, horis singulis moriturus putabatur. Vouerunt autem parentes se adducturum eum ad monumentum fratris Ioseph, & puer contra omnium spem sanitati est restitutus. Quædam hydropica, cum corpus eius à matre fuisset vndique contactum particula pellium, quibus adhuc viuens Ioseph vestitus fuerat, quam illa pro benedictione apud se seruabat, ilico curata est. Multa alia leguntur beati viri miracula, quæ & temporis & operis angustia scribi non poterant.

MARTYRIUM S. BADEMI ARCHIMANDRI-
TAE, EX SIMEONE METAPHRASTE.

VO tempore Quadraginta illi sancti martyres interfecti 8. Aprilis sunt, comprehensus fuit Bademus sanctus Archimandrita vnà cum septem quibusdam suis discipulis, & regis Saporij iussu in carcere conclusus. Bademus autem ille ortum ducebat ab vrbe Betlapat, ex familia admodum diuitem. Cum verò monachorum institutionem sequi cœpisset, omnia sua pauperibus distribuit. Cumque monasterium extra urbem ædificasset, illic residebat, studens in omnibus Deo placere, & quæ diuinæ voluntati grata sunt, ea perficere. Erat enim vir ille gratiæ & veritatis plenus, & diuinæ electionis vas.

Hic igitur vir sanctus, diuina quadam & perfecta prudentia ductus, ascendit in montem